

Sid 2 **LEDAREN:** Debatten om *Den blomstertid nu kommer* visar på ett tankefel och kanske även på religiofobi. En konstlad opartiskhet garanterar inte mångfalden.

TORSDAG 3 APRIL. NR 14/2014

Sätt färg på fastan

Sidan 12

JK:s utlåtande gäller mer än psalmer

Sidan 5

Väckelsens man vill engagera gräsrotter

Sidan 2

Ingen vill bli herde i Johannes

Enda sökanden till kyrkoherdetjänsten i Johannes församling Stina Lindgård drar sig ur valet.

Sidan 4

Lyssnar på samvetet

Sidan 10

När ett glas efter jobbet blir ett problem

Sidan 12

Jesus är knepig som idol
Sidan 19

Karleby-debatten fortsätter
Sidan 19

Blåser liv i Hangöskolan

Sidan 8

LEDARE PATRIK HAGMAN

Att ta ställning i pluralismen

KP ÅRETS DEN BLOMSTERTID nu kommer-debatt har både viktiga och skrämmande inslag. Viktigt är att diskussionen om vilka typer av påtryckning barnen utsetts för idag har kommit igång. I jämförelse med inflytandet från media och kommersiella krafter, i form av krav på att passa in, vara vacker, vältränad, sexig och hård är inflytandet från en och annan psalm rätt marginell. På gott och ont. Skrämmande är dels den hätskhet med vilken vissa, framför allt i de oändliga kommentarstrådarna, vill avfärda religion som amsagor och farliga lögnar. Det är som om människorna ansåg att Finlands evangelisk-lutherska kyrka visat sitt sanna jag i framväxten av militant Islam. Måste vi börja tala om religiofobi?

LIKA SKRÄMMANDE är de otaliga kommentarer som går ut på att vi som ”majoritet” minsann inte skall behöva anpassa oss på grund av att det finns människor i Finland med annan eller ingen religion. Denna syn är speciellt problematisk ur kristen synpunkt med tanke på gästfrihetens centrala roll i kristen moral. Självklart skall vi anpassa oss, frågan är hur.

BITRÄDANDE JUSTITIEKANSLER Mikko Puumalainen lösning bygger på en föräldrad bild av samhället. Den gamla liberala modellen där olikheter accepteras i det privata så länge vi hade gemensamma spelregler i det offentliga fungerade så länge samhället var tämligen homogent. Så ser vårt samhälle inte ut mera, och invandringen är kanske inte ens den viktigaste förändringen här. Mera betydelsefullt är det sätt staten konsekvent sedan slutet på 80-talet strävat efter att reducera alla värden till rent ekonomiska. Man behöver inte vara religiös för att tycka att det är något skumt med ett samhälle där sjuka människor är ”kunder” och studenters examina ”produceras”.

JK:S UTTALANDE innehåller ett tankefel som trots allt innehåller fröet till ett vettigare sätt att hantera den religiösa mångfalden i skolorna. JK skriver att religionsutövning är problematiskt ”mot bakgrunden av den offentliga maktens skyldighet att främja opartiskhet”. Att staten ska handla opartiskt i t.ex. religiösa frågor är självklart och en bra utgångspunkt, men det är inte samma sak som att främja opartiskhet. Opartiskhet som livssyn är absurt: ingen människa kan leva med ”jag tar inte ställning” som hållning i livet. Tvärtom, allt moraliskt liv bygger på just modet att våga ta ställning.

ATT HANDLA opartiskt kan till exempel innebära att man behöver stöda den som är svagare. I ett genuint pluralistiskt samhälle är det något som inte bara staten bör göra, utan något som var och en bör lära sig. Att ge alla möjligheten att växa upp och leva goda liv snarare än att döma ut vissa grupper beroende på bakgrund eller tro/otro bör väl vara skolans främsta uppgift. Eller med Israel Kolmodins ord: Låt oss den nåd besinna som räcker året om.

”Opartiskhet som livssyn är absurt. Allt moraliskt liv bygger på modet att våga ta ställning.”

PROFILEN: PER STENBERG

”Vart är du på väg? Då kunde jag inte svara utan frågan började gräva i mig.”

Tar förväntan med ro

Han känner förväntningarna på sig när han tar över som kyrkoherde i Karleby svenska församling i höst. Men Per Stenberg tar det ändå med ro.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Jag är inte de stora och radikala förändringarnas man, säger han. Jag kommer med en mycket ödmjuk inställning till arbetet. Jag vill börja med att se mig omkring och känna efter var vi rör oss. Sakta med säkert vill jag växa in i uppgiften och se vart vägen leder.

Per Stenberg är road över hur en kyrkoherdetjänst i en avkrok av Borgå stift blivit så intressant. Den lokala tidningen har redan publicerat två intervjuer med honom varav en också publicerats i de två största finlandssvenska dagstidningarna.

När han kallar Karleby en avkrok syftar Stenberg endast på geografien inom stiftet. Karleby svenska församling är både aktiv och levande.

– Det behövs goda medarbetare i församlingen och det finns det i Karleby, både män och kvinnor. Det finns förutsättningar att fortsätta det goda arbetet som gjorts där.

Olika synsätt kan lugna

Med hänvisning till en rubrik i dagspressen understryker han följande:

– Av rubrikerna får man intrycket av att jag skulle röka ut mina medbröder (blivande prästkolleger) i Karleby. Det tänker jag inte alls göra. Men å andra sidan motsätter jag mig inte den imaginära situationen att en kvinnlig präst blir anställd. Att anställa någon är inte mitt beslut heller.

– Jag tror att det finns en del förväntningar på att jag ska förändra verksamheten i församlingen. Men samtidigt tror jag också att det kan ha en lugnande effekt då det finns lite olika synsätt inom prästerskapet. Jag tror att det är berikande att man har lite olika inriktningar.

Han anser sig inte vara en liberal präst.

– Jag anser mig vara i mittfåran och

kanske mera mot det konservativa hållet.

Efter snart sex år på posten som verksamhetsledare för Kyrkans Ungdom kan man räkna Per Stenberg som en väckelsens man.

– Jag vill ge rum för alla – och för alla väckelserörelser. Beroende på hur man räknar finns mellan tre och fem aktiva väckelserörelser i Karleby. Men jag tror att jag under min tidigare tid i Karleby svenska ansågs vara allas präst. Det vill jag också vara som kyrkoherde. Jag vill vara en sammanjämkande faktor i den polarisering som finns i församlingen. Samtidigt vill jag fortsätta ge rum för alla i församlingen som **Peter Kankkonen** målmedvetet arbetat för under åren.

Frågor som fick svar

Per Stenberg växte upp som det yngsta syskonet i en barnaskara på tre. Båda föräldrarna var församlingsaktiva och mamman jobbade en tid i en skräddarsydd församlingstjänst, i praktiken med en lektors arbetsuppgifter.

– Hon var teolog och predikade också en hel del. Som barn gick jag hela vägen genom söndagsskola, junior och barnkör.

En kompis kom till tro på skriftskolläget.

– De frågor och funderingar som min kompis delade med sig av förde in mig i samma tankebanor som han. Jag minns speciellt att han ställde den konkreta frågan: Vart är du på väg? Då kunde jag inte svara utan frågan började gräva i mig. Det var året före jag blev konfirmerad som jag kom till tro. Något speciellt datum har jag inte utan jag växte in i den.

I församlingens ungdomsarbete med **Johan Candelin** som präst blev tron personlig för Per Stenberg.

– Det centrala i Johans förkunnelse var att alla har en uppgift. Han gav

också ungdomarna en uppgift.

Under gymnasietiden klarnade det att Stenberg skulle bli präst.

– Den inre kallelsen och viljan att jobba med människor tog överhanden. Guds ledning är central i mitt liv. Han leder oss vidare på olika och ibland mystiska vägar.

Att ge uppgifter åt andra är också något av en ledstjärna för Stenberg.

– Vi församlingsanställda och präster i synnerhet har ett ganska stort kontrollbehov. Jag tror att det hämmar utvecklingen, vi bromsar när människor på allvar borde få använda sina gåvor.

Det ser Stenberg också som en orsak till att Cross Point vuxit. Cross Point är en friare mötesform med undervisning, bön och lovsång som hålls i Karleby varannan lördag. Ofta under ledning av en lekman.

Stenberg var med om att starta Cross Point för tolv-tretton år sedan. Till en början samlades 40-50 personer, i dag är det normalt mellan 300 och 400 deltagare på samlingarna.

– Det är nåd att arbetet vuxit. Styrkan ligger också i att det har varit en grärotsrörelse från första början. Vi försöker tillämpa samma princip i församlingen som när män och kvinnor i sina bästa år satsar tiotals timmar i veckan på att bygga upp ett fotbollslag för barnen att spela i.

Prog-rockande präst

När han kopplar av spelar Stenberg bland annat progressiv rock.

– Musiken är något jag sysslat med sedan jag var barn och jag har periodvis spelat synt och klaviatur i olika band sedan dess. För fyra fem år sedan behövde fyra killar i min ålder ett ”terapi-band”. Först försökte vi göra eget material, vi hade en massa intressanta delar av låtar men inget blev färdigt. Sedan senaste höst försöker vi återskapa skivan 90125 av bandet Yes.

– Jag lyssnar också en hel del på progressiv rock, bland annat en kristen prog-rockare **Neal Morse**. Han kom till tro för ett tiotal år sedan och har sedan dess gjort tiotals konceptskivor tillsammans med några andra. Det är ett väldigt intressant material.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn (09) 612 615 33/ 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	Redaktion i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A 68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Christa Mickelsson tfn 040 831 6788	Utgivare: Fontana Media Ab
Redaktion i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 fax (09) 278 4138 E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer: e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Bank: Sampo IBAN: FI34 8000 1301 1585 40 BIC: DABAFIHH
	Ulrika Hansson tfn 040 831 6322	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Christa Mickelsson
	Tomas von Martens tfn 040 831 6836	Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi	Tryck: Botnia Print, Karleby
		Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902	

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonnsredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi ! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi	Prenumerationer och adressändringar: tfn 040 831 6614, prenumeration@kyrkpressen.fi . Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.
Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm Moms 24% tillkommer		Annonnsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Leif Westerling , tfn 050 329 4444, fax (09) 278 4138	
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms.	Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.	Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.			

HAN SKA vara lägerchef på ännu ett av Kyrkans Ungdoms sommarläger i Pieksämäki. Därefter tar Per Stenberg till en början tjänsteledigt från Kyrkans Ungdom för att bli kyrkoherde i hemförsamlingen Karleby.

PER STENBERG

TILLTRÄDER SOM KYRKOHERDE I KARLEBY SVENSKA FÖRSAMLING I HÖST.

GIFT MED SINI. HAR SEX BARN, FYRA TJEJER OCH TVÅ KILLAR, MELLAN 1,5 OCH 21 ÅR.

KOPPLAR AV MED PROGRESSIV ROCK OCH MED VILLALIV PÅ KALVHOLMEN I LARSMOSJÖN.

INTRESSERAD AV ELEKTRONIK OCH DATORER.

Miljötänk och andlig simskola i Esbo

FÖRSAMLINGSDAGAR. Under 4–8 april inbjuder Esbo svenska församling till storskaliga församlingsdagar. Miljödebatt, ”andlig simskola” med biskop **Björn Vikström**, festhögmässa i domkyrkan och två konserter med musik ur musikalen *Jesus Christ Superstar* står på programmet.

– Församlingsdagarna är ett sätt att visa på hur man

kan leva som kristen. Vi vill visa vad församlingen står för och göra en positiv profilering, berättar informatör **Sheila Liljeberg-Elgert**.

Dagarna är öppna för alla intresserade men under planeringen har man särskilt riktat in sig på unga vuxna och konfirmandföräldrar, men också icke medlemmar som kanske funderar på att gå med i kyrkan.

PROGRAMLEDARE BETTINA Sågbom leder temakvällen Lev helt enkelt! 4.4 i Sökö kapell. FOTO: KP-ARKIV/SOFIA TORVALDS

SKÖNA VECKAN I PÄRNU

VECKORESOR 11.10 och 15.11
SOMMAR I PÄRNU! 9.8
LÅÅÅNGA SPARESAN 15.11
PROVA PÅ SPA 22.11

0443 14 15 16 - www.lindelltravel.fi

MAMMA MIA!

BOKAS NU!
15-16.11 lör-sön
28-29.11 fre-lör
29-30.11 lör-sön
12-13.12 fre-lör
13-14.12 lör-sön

Lindgård och Heikel-Nyberg drar sig ur Johannesval

FÖRTROENDEKRIS.

– Det var oklart om jag hade rådets helhjärtade stöd, säger Stina Lindgård, enda sökande till herdetjänsten i Johannes församling. Nu drar hon sig ur valet.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM OCH
SOFIA TORVALDS

Församlingsrådet i Johannes församling stod inför landets första indirekta val av kyrkoherde. I stället för att låta församlingsmedlemmarna rösta i allmänna val hade rådet på egen begäran fått domkapitlets tillstånd att utse följande kyrkoherde.

Tjänsten fick endast en sökande, **Stina Lindgård**, tf kyrkoherde i Lapträsk och Liljendals församling. Förra veckan meddelade Lindgård att hon drar sig ur valet.

– Rådet meddelade mig att de ville göra intervjuer och lämplighetstest trots att domkapitlet redan förklarat mig behörig och lämplig för tjänsten. Jag tycker att processen dragit ut långt på tiden och upplever att det var oklart om jag hade rådets helhjärtade stöd. Med tanke på det turbulenta läget i församlingen tycker jag att man måste ha rådets tydliga stöd för att kunna arbeta som kyrkoherde i församlingen, säger Lindgård.

En bidragande orsak till tidigare kyrkoherde **Stefan Djupsjöbackas** beslut

STINA LINDGÅRD är tf kyrkoherde i Lapträsk och Liljendals församling.

att gå i pension är de långvariga konflikterna i Johannes församling. I en intervju för Kyrkpressen säger han att hans motivation att jobba vidare i församlingen har försämrats på grund av arbetsmiljön.

Bordlade kaplanstjänst

Samtidigt som kyrkoherdetjänsten ledigslägs också en kaplanstjänst i Johannes församling. Också den fick endast en sökande: **Monica Heikel-Nyberg**, församlingspastor i Kyrkslättssvenska församling. Vid sitt möte beslöt församlingsrådet i Johannes däremot att bordlägga kaplansvalet tills vidare med den påföljd att också Heikel-Nyberg nu har dragit tillbaka sin ansö-

MONICA HEIKEL-NYBERG är församlingspastor i Kyrkslätt. FOTON: KP-ARKIV

kan gällande tjänsten.

– Jag är inte intresserad av tjänsten när jag inte vet vem som kommer att vara chef i församlingen. Arbetet i Johannes församling var något som jag kunde ha gått in i tillsammans med Stina Lindgård, säger Heikel-Nyberg.

Vettig arbetsmiljö saknas

– Hittills har valprocessen gått enligt snabbast möjliga tidtabell, säger **Henrik Andersén**, tf kyrkoherde i Johannes.

Han förstärker att rådet ville sakta in på processen och tycker också det är praxis att göra intervjuer och lämplighetstest på de sökande.

– Framför allt nu då valet är in-

”Rådet meddelade mig att de ville göra intervjuer och lämplighetstest trots att domkapitlet redan förklarat mig behörig och lämplig för tjänsten.”

Stina Lindgård

direkt finns det ett större behov av att bekanta sig med den sökande.

Lars Lundsten, medlem i församlingsrådet, är också han förvånad över att Lindgård tycker att processen varit långsam.

– Den har varit så snabb som en sådan process kan vara. Redan när församlingsrådet fick tillstånd att utse kyrkoherde bestämde vi oss för att göra det grundligt, genom psykologiska test och intervjuer. Det stod också i annonsen.

Att kaplanstjänsten bordlades berodde på att besvärstiden för en annan som sökt tjänsten, men inte ansågs vara behörig, inte ännu gått ut.

Vad tycker då Lars Lundsten om att Johannes församling nu står utan både kyrkoherde- och kaplanskandidat?

– Med tanke på de problem som ligger till grunden för att kyrkoherdetjänsten blev ledig så förstår jag att det gick som det gick. Församlingsrådets syn har varit den att kyrkoherdetjänsten inte borde ledigslägs förrän arbetsmiljön i församlingen är vettig, men domkapitlets syn var en annan. Jag är inte alls förvånad över att det gick så här, säger Lundsten.

Och hur länge tar det innan arbetsmiljön är vettig?

– Ingen aning.

Det logiska i dagsläget skulle vara att ledigsläsa bägge tjänsterna på nytt.

– Men det är en flera månader lång process och domkapitlet sammanträder inte så ofta på sommaren. Tidigast i augusti gissar jag att frågan kan få en ny lösning, säger Henrik Andersén som har en tf tjänst på några månader.

JESUS CHRIST SUPERSTAR

Spelas till den 30.4!

“Det lönar sig fort att gå och se JCS, det är nämligen mycket möjligt att man vill se den en gång till.”
TS/Mattias Mattila

biljetter@abosvenskateater.fi
ÅST 02-277 7377

ÅBO SVENSKA TEATER ÅST 175 ÅR - APPLÅDER!

Med omtanke och värdighet
ombesörjer vi allt i samband med begravningar

ENEBERGS
BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandgatan 2, Mariehamn
Tel 19 028 Jour 24 h
www.enebergs.ax

Sedan 1957 Medlem av Finlands begravningsbyråers förbund

Sittdynor för kyrkbänkar

Bekvämare och varmare med sittdynor. Vi har specialiserat oss på tunna sittdynor för kyrkbänkar. Kontakta oss för mer information.

Tel. 06 7898100, Fax 06 7898199
e-post: essma@multi.fi
www.essma.fi

Essma
COMFORT GÖRDÅG
Leverantörsv. 6, 68810 Ytteresse

Jakobstads kyrka

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÅSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481
Malm: Kyrkobytvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplatzen 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautausuolto.net **MEMORIA**

EKENÄS SKÄRGÅRDS TRANS-SERVICE AB

- BYGGER OCH REPARERAR
- HUS OCH BRYGGOR
- FÄRJTRANSPORT

040-577 3427, 0400-203 508

RELIGIONSUTÖVNING ELLER TRADITION? De flesta finländare är positivt inställda till traditionella psalmer. FOTO: KIRKON KUVAPANKKI /ERJA SAARINEN

DEBATTEN SOM ALDRIG TAR SLUT

Jag ser den som en allmän årstidssång som ingen ska behöva höja på ögonbrynen åt.

Dan Johansson på Finlands svenska lärarförbund sade redan år 2010 att han ser psalmen Den blomstertid som allmångods som klivit ur det religiösa rummet.

Jag vet inte om jag har mandat att göra det här, men jag skulle härmed vilja skänka bort *Den blomstertid nu kommer* till skolan. Låt den på riktigt bli en skolans traditionssång utan kyrkliga kopplingar som går i strid med både kyrkans och skolans grundtankar. Se det som en kärleksgåva från kyrkan till alla barn oavsett religion eller livsåskådning.

Daniel Jakobsson på YLE:s blogg Svängrum 2011

Den färskta enkäten visar samtidigt att finländarna är mycket positivt inställda till kristna kulturyttringar som att sjunga *Den blomstertid nu kommer* på vårfesten eller ha kristet program till julfesten. Hela 84 procent har ingenting emot att psalmen *Den blomstertid* sjungs i skolan.

Kimmo Ketola, Kyrkans forskningscentral 2012

Det innebär att när man försöker skilja politik och religion åt så tenderar det ske på den enas eller bådas bekostnad. Exakt hur gränsen skall dras är – ja faktiskt – en politisk fråga. Som när biträdande justitieombudsman Jussi Paasio beslutar att *Den blomstertid nu kommer* inte är religion utan ”en del av finländsk vårfesttradition”. Då drar han upp en gräns som ur religiös synvinkel ter sig absurd – hur kan en psalm vara annat än religion – men som politiskt är begriplig. Någon neutral standpunkt finns inte.

Patrik Hagman i Kyrkpressen 2013

Tycker faktiskt att det är fråga om kultur och tradition då vi talar om *Den blomstertid nu kommer* på vårfesten. Må den traditionen få leva.

Anna-Maja Henriksson på Twitter 2014

Blomstertiden här igen

SKOLA. Kämpande ateism, nya möjligheter för kyrkan eller sanningens stund för makthavarna? Biträdande justiekanslerns utlåtande väcker ovanligt starka reaktioner gällande evighetsfrågan om religionens plats i skolan.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

Trots att debatten främst kommit att handla om psalmen *Den blomstertid nu kommer*, så handlar biträdande justiekansler **Mikko Puumalainen**s utlåtande gällande skolornas traditionella fester om mycket mer än så.

– Uttalandet innefattar allt från morgonsamlingar och fester till skolgudstjänster och olika former av besök. Att det ska anpassas betyder i många fall att programmet helt enkelt försvinner, konstaterar kyrkoherde **Ulrik Sandell** i Grankulla som har biskopens skolbesök i Grankullaskolorna i färskt minne. Han tror ändå inte att det sista ordet i evighetsdebatten är sagt.

”Att det ska anpassas betyder i många fall att programmet helt enkelt försvinner.”
Ulrik Sandell

– Biträdande justiekanslern har fattat sitt beslut och hans tolkning är helt enkelt fel! Ärendet är nu uppe på en sådan nivå att det är dags för beslutsfattarna, för riksdagen och regeringen att visa vägen.

Avslutning och vågudstjänst

Utmärkande för årets upplaga av *Den blomstertid*-debatten är att många riksdagsmän denna gång verkligen reagerat och tagit ställning för psalmens plats i skolan. Bland annat **Christina Gestrin** och **Anna-Maja Henriksson**, liksom två tidigare ordförande för riksdagens grundlagsutskott **Ben Zyskowitz** och **Kimmo Sasi**, är förvånade över JK:s tolkning.

– Vissa spärrar tycks börja komma emot. Många tycker att vi måste ha kvar åtminstone en del av traditionen, konstaterar **Jan-Erik Andelin**, ledarredaktör på Borgåbladet.

Han säger sig själv vara lika mycket för en neutral skola som mot att skolan ska göra folk dummare.

– Samtidigt som många elever kommer från en väldigt annorlunda bakgrund i dag så får vi inte heller bli helt okunniga i religion.

Om det i framtiden skulle gå så att ex-

empelvis psalmer inte längre får sjungas i skolan så tror inte Andelin att kyrkan är den som förlorar på kuppen.

– Tvärtom misstänker jag att kyrkan kunde ha mycket att hämta. Förr i tiden var *Hosianna* en viktig psalm i skolan men nu kommer väldigt många till kyrkan för att få sjunga just den på första advent. Kanske går det på samma sätt med *Den blomstertid nu kommer*.

Naivt att kräva neutralitet

Professor emeritus i praktisk teologi vid Åbo Akademi, **Karl-Johan Hansson** tycker att skolorna själva kunde få bestämma huruvida psalmsång passar in i deras festprogram.

– Den här diskussionen handlar egentligen inte om psalmsång utan om kämpande ateism. Man vill åt kyrka och tro genom att kräva att skolan ska blunda för levande religiös tradition. Över 80 procent av finländarna anser att det är viktigt med psalmsång i skolan. Dessutom är det naivt att tro att det går att skilja på hur *Den blomstertid* upplevs. Somliga tänker på Gud, andra på sommaren. Eller bara äcklas. Vi lever i ett mångkulturellt samhälle där alla uttryck borde få plats.

PREDIKAN 140 TECKEN

Tweet + saarna = twaarna

En del finska präster har börjat sammanfatta sina predikningar på twitter under hashtaggen #twaarna som är ett hopkok av orden tweet och saarna (predikan). Bland annat ärkebiskop **Kari Mäkinen** och kanslichef **Jukka Keskitalo** på Kyrkostyrelsen brukar ibland twittra på söndagens tema.

På Instagram pågår för tillfället en tävling som handlar om vad du vill att kyrkan satsar på. Använd hashtaggen #församlingsvalet och ladda upp en bild som visar din åsikt. En ny vinnare utses varje månad genom lottning.

ALLSÅNG BLOMSTERTID

Välgörande sommarsånger

Den som drabbats av en längtan efter att få sjunga psalmen *Den blomstertid nu kommer* har under våren flera möjligheter därtill. Församlingarna runt om i landet ordnar under våren i samarbete med Kyrkans Utlandshjälp allsångsevenemang i stil med *De vackraste julsångerna* som Finska Missionssällskapet ordnar i december.

Utlandshjälpen samlar in pengar i samband med konserterna, de insamlade medlen går till skolbyggen på Haiti. Evenemangen finns listade på adressen suvivirsi.fi och på organisationens facebook sida.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Religiöst kvinnoförtryck

USA:s tidigare president **Jimmy Carter** har i en intervju i NBC sagt att kvinnoförtryck är den viktigaste mänskliga rättighetsfrågan i dag.

Carter anser att konservativa religiösa ledare är indirekt ansvariga för det förtryck som kvinnor råkar ut för.

– När människor ser påven eller andra religiösa ledare säga att kvinnor inte kan vara präster, föds tron att kvinnor är lägre stående varelse som får behandlas hur som helst, sade Carter enligt NBC.

"I sista minuten" är en pjäs som klippt och skuren för kulturens huvudsakliga uppbärare, tanterna med de grå tinningarnas charm."/> BBL

i sista minuten

en komedi av CARIN MANNHEIMER

"typisk feelgood föreställning med massor av kvicka och träffande repliker, suveränt levererade av föreställningens damtrio."/> BBL

"Veronika Mattsson är fantastisk; gripande och bitsk, stark och skör..."/> VN

REGI: Maria Sid

I ROLLERNA: Veronika Mattsson, Sue Lemström, Christina Indrenius-Zalewski, Hellen Willberg, Mikael Andersson och Thomas Backlund

Samtliga föreställningar:

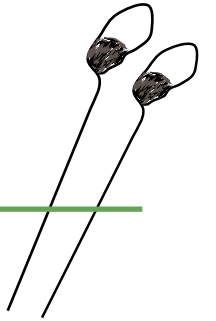
To	3.4 kl 12	Ti	6.5 kl 12
On	9.4 kl 19	On	7.5 kl 19
To	10.4 kl 19	To	8.5 kl 19
Fr	11.4 kl 19	Fr	9.5 kl 19
Lö	12.4 kl 14	Lö	10.5 kl 14
Ti	29.4 kl 19		(sista föreställningen)
On	30.4 kl 19		

Aktia

HBL

Biljetter Svenska Teaterns biljettkassa är öppen måndag-fredag 10-18, lördag 12-18 samt 1 h innan föreställningen börjar, tel. (09) 6162 1411 • Gruppbokning och info måndag-fredag 10-16 tel. (09) 6162 1433
Lippupiste måndag-söndag 7-22, tel. 0600 900 900 (1,98 €/min+Isa)

PÅSK!

Bibelberättelser för barn i Norden

Läs om påskens händelser i den nya barnbibeln!

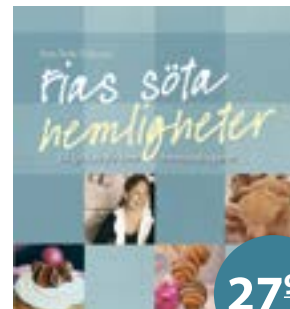

28⁵⁰

Varje generation behöver sin egen Bibel. 68 bibelberättelser för barn av vår tid. Femton nordiska författare och femton illustratörer har fått tolka och förmedla berättelserna på sitt eget sätt, med utgångspunkt i barnets värld. Den nya barnbibeln har ett modernt och nordiskt uttryck med rum för humor och barnets undran över livet. Passar för barn i åldern 6 år och uppåt! Inb. Från Svenskfinland deltar Monica Vikström-Jokela med sex texter.

Fias söta hemligheter Så lyckas du som hemmabagare!

Ann-Sofie Eriksson

Påskinspiration: mördegsklubbor & marsipankycklingar!

27⁹⁰

En pålitlig hjälpreda för varje hemmabagare med ambitioner!

Efter många år som konditor och bagarlärare har Ann-Sofie Eriksson ett skafferi fullt av hemligheter – tips som hjälper dig lyckas med vanliga muffins och avancerade tårter. Recept för årets vardagar och kalas: turistbröd, popcakes, prinsesstårter, glasyrer, dekorationer och fyllningar. Inb.

Foto: Ingela Nyman

Ser du vad det blev? Ritberättelser ur Bibeln

Karin Nordberg

Bland annat den sista måltiden, korsfästelsen och uppståndelsen som ritsagor!

17⁹⁰

Den här boken behöver dig! Det du behöver är papper, penna och nyfikenhet! Ritberättelserna ur Bibeln växer fram steg för steg, och de färdas via dig till barnet. De färdiga bilderna bjuder på överraskningar, insikter och en del skratt! Boken passar alla som umgås med barn, hemma eller i jobbet. Hft.

Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi

OM DU fryser ned en del av bröden lönar det sig att skära upp dem i skivor, då tinar de mycket snabbare.

Rosta limpskivor i brödrosten

VÅRT DAGLIGA BRÖD. Prova det här receptet med ekologiskt inhemskt mjöl.

TEXT OCH FOTO:
GUNNEVI WINBERG

Jag har provat på många recept när det gäller maltlimpa. Jag har provat på att baka både på vatten, juice och mjölk. Den allra bästa maltlimpan har jag ändå bakat på en degvätska av surmjölk.

Jag brukar baka på en hel liter surmjölk. Det blir fyra bröd som lämpar sig bra för frysning. Det extrema med det här receptet är att det gräddas i tre olika ugnstemperaturer.

Det jag har lärt mig under alla de år jag har bakat både matbröd och kaffebröd, är att det inte brukar misslyckas om man använder sig av ekologiskt inhemskt mjöl.

Tycker man att fyra maltlimpor känns som alltför många är det lätt att bara halvera ingredienserna.

BÄSTA MALTLIMPAN

- **1 liter** surmjölk
- **1 msk** salt
- **2 dl** sirap
- **3 dl** malt
- **1 dl** farinsocker
- **8 dl** rågmjöl (fint eller grovt)
- **8 dl** vetemjöl
- **4 dl** grahamsmjöl
- **1 och ett halvt paket** jäst (75 g)
- **1 msk** pomerans
- **1 tsk** fänkål
- **1 tsk** anis
- **1/2 dl** krossade linfrön
- **1 dl** skalade solrosfrön

Vårt dagliga bröd är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters läckert matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen.

• **Alla ingredienser** ska blandas ihop kalla och får stå i minst sex timmar. (Till exempel i rumsvärme över natten.)

• **Ta fram** fyra avlånga brödformar. Har du inte sådana, kan du använda folieformar. De ska vara långsmala samt ha höga kanter, annars jäser degen över kanterna och ner på ugnsbotten. En vanligt stor ugn rymmer tre formar bredvid varandra + en på tvären framför de andra.

• **Smörj formarna** med en bit smörpapper eller bakplåtspapper + lite smör eller margarin. Om du inte har smort formarna ordentligt kan degen fastna i formen. Ös degen över i formarna med en slev. Degen är rätt lös. Ös inte mer deg i formarna än att den kommer upp till ungefär halva formen. Degen ska ha rum att jäsa i formen utan att jäsa över kanterna. Jämna ytan med en slickepott doppad i vatten och låt bröden jäsa på varm och dragfri plats

tills de jäst nästan upp till formens kanter (ca 30–40 minuter).

• **Sätt ugnen** på 200 grader, och låt bröden grädda i ca 35 minuter i nedre delen av ugnen. Minska ugnsvärmen till 175 grader och grädda vidare i 30 minuter till. Ta ut limporna och pensla över ytan med sirapsvatten (= en del sirap + tre delar vatten). Sätt in limporna på nytt, och sänk ugnsvärmen till 100 grader då du gräddar limporna i ytterligare 15 minuter. Sväng formarna upp och ner över ett skärbräde när du tagit dem ur ugnen, annars kan de fastna fast i formen.

• **Låt bröden** svalna innan du skär upp dem i skivor. Om du fryser ner en del av limporna lönar det sig att skiva dem färdigt. Då tinar de upp mycket snabbare, och man kan ta fram precis den mängd man behöver för stunden. Limpskivorna blir underbart goda genom att rosta dem i brödrosten så de får en knaprig yta.

VÅGA FRÅGA

Gud är mån om djuren

■ JAN-ERIK NYMAN är prost och pensionerad kyrkoherde från Jakobstad och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Det verkar finnas olika uppfattningar bland prästerskapet om sällskapsdjuren kommer till himlen eller inte. Finns det bibliska argument för att ens älskade hund, katt eller undulat kommer till himlen? Kan man ge sitt sällskapsdjur en kristen begravning?

SKULLE JAG vilja göra det lätt för mig skulle jag besvara hela frågan med: ”Jag vet inte”! Att det förekommer olika uppfattningar i den här frågan beror säkert på att Bibeln inte ger några klart uttalade besked i ärendet.

Om man vill söka svar på frågan får man trots det en hel del vägledning i Bibeln. Man kan notera att djuren ingår i Guds goda skapelse och är en del av allt det som människan skulle råda över. I det förvalterskapet ingick som en självklarhet också omvårdnaden om djuren.

Gud är mån om djuren. Jesus ger tydligt uttryck för detta. När han vill beskriva Guds omsorger om människorna använder han bilden av sparven. Inte en enda sparv faller till marken utan att Gud vet om det. I Jesu närhet vimlar det av får och åsnor som alla rymmer med när han målar upp bilderna av den himmelska närvaron på jorden och av den gudomliga omsorgen om skapelsen.

De flesta är väl överens om att det kommer att finnas djur i himlen. Men om det alldeles konkret är våra sällskapsdjur eller inte är svårare att sluta sig till. Här kan man lämpligen luta sig mot Paulus utläggningar i hans första brev till församlingen i Korinth, där han undervisar om den förvandling som sker vid uppståndelsen. Det är andliga, himmelska kroppar som uppstår i härlighet. Hur uppståndelsekropparna är beskaffade kan vi i nuläget veta mycket litet om. I sammanhanget påpekar Paulus ändå att det finns många olika kroppar, människornas, boskapens, fåglarnas och fiskarnas kroppar. Därtill, säger han, finns det himmelska kroppar och jordiska kroppar, var och en med sin glans, dock så att den himmelska och den jordiska glansen är olika. Kanske vi kan se det som en liten vink i vårt frågande att Paulus här inte utesluter någon variant ur den himmelska härligheten?!

Så begravning av djur. Jag gick en runda på den lokala djurgravgården. Av drygt tusentalet gravar var bortåt fjärdedelen försedda med kristna symboler. Av texterna att döma låg vänner till många ensamma människor begravda där. Många djur har tjänat som tröst, hjälp och glädje för många fler människor än man skulle tro. Redan den tanken borde mana till eftertanke och ge anledning till pietetsfullt handlande när sällskapsdjurens liv tar slut. Det finns inget formulär för jordfästning av djur, men som i många andra fall kan man ta exempel av barnen. Jag minns hur självklart det var för vår dotter att hennes avlidna ökenrätta skulle begravas i farmors trädgård och att det skulle sjungas psalm och graven skulle förses med kors, som sedan stod där i många år. Mer invecklat än så behöver det kanske inte vara.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN NINA ÖSTERHOLM

Han vill oss rikligt nära

Varje prick som du målar på ett ägg symboliserar en av Marias tårar under korset.

Jag läser in mig på pysanky, en äggmålningsmetod från Ukraina, och får en glimt av en rik

tradition. Varje liten prick, vareviga båge, alla linjer har en mening. Det fascinerar mig. Jag älskar när saker har en mening, när det finns något mer än den för ögat synliga ytan av färger på ett äggskal.

Och det är väl kanske det som är problemet med

det ständigt lika omstridda psalmsjungandet i skolan. För hur man än viftar med traditionskortet så finns det djup och mening i texten. ”Tyvärr!” Den underbara melodin och de gammaldags men vackra orden är mer än bara ord och ton. De är en lovsång och en bön.

För mig är äggmålningens symboler och psalmens ord små påminnelser om den stora berättelsen som jag tror på. Om den väv som binder ihop våra liv och vår historia.

Och jag behöver påminnas eftersom jag själv oftast glömmmer bort den. Jag

ser bara grötkastruller och smutsbyke, deadlines och möteskalenderar. Men så ibland tränger det fram en strimma av helhet, kanske till och med helighet, i vardagen och det känns som i sången: ”En sekund är jag evig, och sen vet jag inget mer ... Bara ett, att jag le-

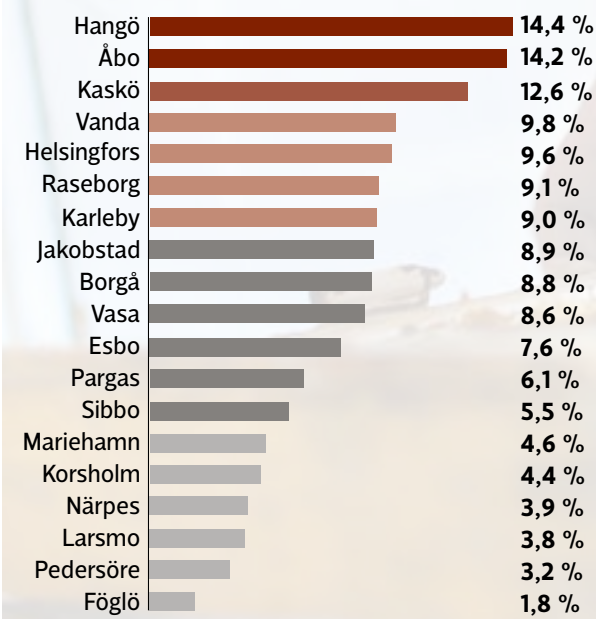
ver lika fullt som någon annan.”

Därför är påskan också en av mina favorithögtider. Späckad med symbolik men ändå rätt så kravlöst firande. Kristensdomens stora glädjefest. Tack för att skolorna ännu respekterar påsklovet!

NYSTART. På Hangö folkhögskola finns allt. Utom elever. Med trytande intresse för kursverksamheten har skolan tänkt om och erbjuder nu rehabiliterande verksamhet för långtidsarbetslösa.

ARBETSLÖSHETEN I SVENSKFINLAND
PÅ ETT URVAL AV ORTER

Källa: Arbets- och näringsministeriet, 20.12. 2013

JUKKA HÄSÄNEN är timmerman men har varit arbetslös i fem år. Han jobbar nu några dagar i veckan med renoveringen av Hangö folkhögskolas huvudbyggnad.

MIKAEL NYLUND planerar och leder den rehabiliterande verksamheten.

ANNI TUOHIMAA, husmor på folkhögskolan, plockar fram mat i nyöppnade lunchrestaurangen Folkis.

VÄVKURSEN ÄR den enda klassiska kursen som fortfarande lockar folk till Hangö folkhögskola. Huvudbyggnadens fasad är i dåligt skick och ska få sig en omgång längre fram i vår.

På jobb igen

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Den distinkta doften av målarfärg som skrapats bort med värmepistol möter mig då jag stiger in i huvudbyggnaden vid Evangeliska folkhögskolan i Hangö. Hela det gamla huset från 1906, med sina inte mindre än 400 fönsterrutor, har i dagarna blivit renoveringsobjekt.

– För två veckor kom vi igång med för skolan en helt unik verksamhet, berättar projektledare **Mikael Nylund**.

Fyra timmar om dagen jobbar en grupp långtidsarbetslösa med renoveringsarbetet på den åtminstone utifrån sett rätt förfallna skolan. I byggnaden intill har lunchrestaurangen Folkis öppnat och också köket där sysselsätter arbetslösa.

Mikael Nylund har jobbat för att få igång verksamheten sedan november.

– Huvudidén är inte att vi ska få billig arbetskraft utan att målgruppen, de arbetslösa, ska komma vidare i livet. Här på skolan råkade vi ha ett lämpligt projekt.

Hangö är den ort i Svenskfinland som drabbats hårdast av den senaste tidens lågkonjunktur. Flera större fabriker har lagt ner och arbetslösheten sprängde i början av året 15 procentsstrecket.

– Det har varit svåra tider för Hangö. Staden har avfolkats med tusen personer på tio år.

Renoveringsprojektet har väckt många spontana och positiva reaktioner bland Hangöborna. Många äldre invånare har band till folkhögskolan och huvudbyggnaden som står på en synlig plats i staden.

– Många har sörjt när de gått förbi och märkt att huset ligger mörkt och förfaller, som en symbol för tillbakagången. Nu märker människor i stället att det händer något nytt på skolan.

På rätt spår igen

Intresset för renoveringsprojektet har varit stort bland de långtidsarbetslösa. Den dag KP är på besök jobbar omkring åtta män med att skrapa och måla de gamla fönstren. En av dem är **Jukka Häsänen**. Han är timmerman men är arbetslös sedan fem år tillbaka

”Jag är inte här för pengarna, jag är här för att få ordning på mitt liv.”

Jukka Häsänen

då han fick problem med missbruk.

– Jag är här för att jag vill få ordning på mitt liv. Det här är ett jobb jag trivs med.

Han ser fram emot arbetet med fasaden som kommer att inledas senare i vår.

– Det är roligt med ett konkret jobb. Sedan kan jag säga att ”det där stället har jag målat”.

Vad gäller framtida jobbmöjligheter är Jukka Häsänen inte särskilt optimistisk.

– Här finns det inga jobb, det är helt klart. Man får nog söka sig till Kyrkslätt eller Helsingforsregionen.

Han vill helst jobba med husbyggen, som han gjort tidigare.

– Mitt sista stora bygge var höghuset vid torget här i Hangö, säger Häsänen och pekar i riktning mot torget. Där var jag första man. Knappast skulle jag trivas på en fabrik.

Samma dag han fick höra om projektet vid folkhögskolan ringde han och stämde träff med Mikael Nylund.

– Jag är glad för den här chansen. Det vore synd att låta en så här fin gammal byggnad förfalla. Och det blir fint. Alla som jobbar här gör det ordentligt, ingen fuskas och skyndar.

Lindströms biff

När klockan blir ett går största delen av arbetarna på lunch i byggnaden intill. På den nyöppnade lunchrestaurangen Folkis får de äta ett näringsrikt varmt mål mat för bara 2,30 euro, för övriga matgäster kostar lunchen 8 euro. I köket står husmor **Anni Tuohimaa** och smakar av brunsåsen.

– Här erbjuder vi en ny lunchmöjlighet för Hangöborna. Folk har frågat efter lunchställen med vanlig husmanskost, säger Tuohimaa som jobbat på folkhögskolan i tolv år men de senaste två åren varit permitterad och tjänstledig och sysslat med annat på grund av bristen på elever.

– Den sociala verksamheten är det primära, inte att i första hand vara en vinstdrivande restaurang. Vi hoppas att de som kommer hit på jobb ska hitta tron på sig själva och kunna återgå till arbetslivet.

Hon lyfter fram att man genom att köpa lunch på Folkis samtidigt möj-

liggör att de arbetslösa kan äta en förmånlig lunch.

Under de senaste åren har köket på folkhögskolan varit i bruk om somrarna då gästhemmet med bed&breakfast är välbesökt.

– Men regelbunden lunch har vi inte tillrett här på länge, fränsett några kurser med helpension. Det är ju dumt att ett så här fint kök står tomt. Det är trots allt rätt så nytt och välutrustat.

De två veckor restaurangen varit öppen har Tuohimaa haft hjälp av en långtidsarbetslös kvinna som jobbar fem dagar i veckan. Hon hoppas att fler ska hitta till verksamheten.

– Men jobb i kök passar inte vem som helst, det finns till exempel vissa hygienkrav.

Till Anni Tuohimaas uppgifter hör att stöda och uppmuntra, men också följa upp och se till att de som ska komma på jobb infinner sig.

– Det här är ett belönande jobb. Man ser hur fint det blir och kunderna som kommer är nöjda.

En strid ström av kunder besöker restaurangen mellan klockan 11 och 14.

– Vi öppnade för två veckor sedan och hittills har kundantalet ökat för varje dag. Vi håller öppet hela sommaren och erbjuder förstas lunch också för alla sommargäster och gästhemmesbesökare.

Framtidsvisioner

Evangeliska folkhögskolan i Hangö slogs 2012 ihop med evangeliska folkhögskolan i Vasa. De bildar nu tillsammans en enhet där all administration sköts i Vasa. Hangörektorn är formellt vårdledig men kommer inte att återvända. Mikael Nylund är tillsvidare projektledare på skolan.

– Om projektet utfaller väl blir det en fortsättning. För Hangö stad och oss är det här en win-win-situation. Staten kräver att Hangö erbjuder rehabiliterande vård för långtidsarbetslösa, annars belastas staden ekonomiskt. Vi i vår tur får omkring 15 euro per person per dag som vi rehabiliterar. Den summa vi får in varje dag täcker inte hela min lön, men om vi får fler personer i rehabiliterande arbete kan vi nå dit, säger Nylund.

De arbetslösa skriver ett avtal med staden i vilket de kommer överens om hur många dagar per vecka de jobbar. För varje dags arbete får de arbetslösa nio euro utöver den vanliga grunddagpenningen. Att erbjuda kursverksamhet åt de arbetslösa var inte ett alternativ.

– Vi kunde få statsstöd för sådana kurer men de arbetslösa skulle då få mindre i handen eftersom studiestödet är mindre än grunddagpenningen.

Även om Nylund hoppas på en utvidgning av verksamheten vill han inte ta sig vatten över huvudet.

– Vi växer hellre långsamt. Har vi för stora ambitioner finns det en risk att vi faller pladask.

För framtiden finns inga konkreta visioner men en förhoppning om att den sociala verksamheten får bestå.

– Det finns inte efterfrågan på folkhögskolverksamhet i dag. Det är bara vävkursen som fortsättningsvis lockar folk här i Hangö. Vi har ju inte rätt att ge yrkesexamen och för många unga är yrkesskola det självklara valet. Kortkurser kan vara en del av verksamheten, men vi kan inte bygga verksamheten på dem. Sociala projekt är en bra grej, det finns ju många arbetslösa.

Han gillar att folkhögskolan med sina fastigheter ställer sig till förfogande för samhället, en idé som ursprungligen kläcktes av **Torsten Sandell**.

– Om vi bara satsar på vilken vinstbringande verksamhet som helst förlorar vi en del av det ursprungliga uppdraget. Här kan vi konkret hjälpa människor i behov. Och de som jobbar här lär sig något. Vi utreder också möjligheten för dem att gå kurser och få vissa behörighetspapper så att de i framtiden kan söka jobb, till exempel på en byggarbetsplats.

En del av de som rehabiliteras är långtidsarbetslösa liksom Häsänen, en annan grupp är ungdomar som fallit av andra stadens utbildning.

– De vill ju ha något att göra och kallar det här för sitt jobb. För identiteten är det viktigt att det finns en plats där de behövs, dit de hör. Går man hemma tillräckligt länge förlorar man både självkänsla och dygnsrytm och till slut är det svårt att hitta tillbaka.

SAMVETET. Läkaren och psykologen Gustaf Molander jobbade som hjälpreda åt närvårdare på långvårdsavdelningar och vårdhem för att förstå hurdana samvetsproblem vårdpersonalen möter. – Det som överraskade mig är hur svårt det är att fatta beslut när man vårdar äldre med starkt nedsatt minnesfunktion.

Blunda inte för de svåra besluten

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Gustaf Molander har lång erfarenhet av äldreomsorg – som läkare och forskare. Men när han ville undersöka de etiska problem vårdpersonalen står inför bestämde han sig för att arbeta som biträde för närvårdare för att få en inblick i vården ur deras synvinkel. Plötsligt stod han själv inför val som han aldrig ställts inför tidigare: Gjorde han fel när han satte tid på att "dadda" sin egen patient på bekostnad av de andra? Gjorde han fel när han glömde slänga duschkärl i duschrummets skräpkorg?

– Med min blotta närvaro kunde jag provocera närvårdarna. De kände till min grundutbildning och det forskningsprojekt jag jobbade med, men det var kanske inte riktigt lätt för dem att säga nej till att jobba med mig heller. Det gick överlag ganska bra, speciellt på den kommunala sidan var jag en välkommen gäst, för det behövdes hjälp. En del verkade tycka om att lära mig hur jag skulle göra och kanske också tillrättvisa mig.

Men Gustaf Molanders bok *Hoidanko oikein?* (ungefär: Vårdar jag rätt?) handlar inte om konflikter utan om samvetsproblem. Boken är resultatet av forskningsprojektet som bekostats av Arbetsskyddsfonden.

– När det gäller svåra vårdbeslut i livets slutskede och äldre själva inte längre kan säga vad hon eller han vill så har alla involverade rätt att uttala sig, också de anhöriga. Det ska inte vara hierarkin som avgör när det handlar om samvetsfrågor. Det viktiga är vad som är bäst för äldre. Alla ska få säga sin åsikt och det beslut som fattas ska vara ett gruppbeslut som alla har varit med om att fatta.

Han påminner om att människor har lättare att acceptera slutresultatet, också om det inte är vad de hoppats på, om de själva har varit med om beslutet.

– Det är speciellt viktigt att minnas med tanke på de meningsskiljaktigheter som kan äga rum mellan de anhöriga och vårdarna. Ofta tycker vårdarna att de anhöriga ställer orimliga krav och så får de dåligt samvete när de inte kan leva upp till dem. Så blir det en kamp om vem det är som ska bära det dåliga samvetet.

Svåra beslut ska fattas dagligen. När det blir bråttom måste man prioritera och det finns saker man måste skjuta upp eller låta bli att göra. Får jag låta bli att duscha den gamla i dag, kan jag borsta hennes tänder senare och kanske nattsköterskan sedan kan vända henne i sängen?

– Vårdarna önskar ofta att avdelningssköterskan ska säga vad de får

låta bli att göra när de har bråttom. Men det fungerar inte så, för äldre och situationerna är olika. Det är ändå jag som ska kunna se klienten i ögonen och stå för vad jag gör eller inte gör. Vi måste alla själva bära ansvar för våra beslut. Till 100 procent ansvarar vi för vad vi själva gör, oberoende av vad andra gör.

Det viktiga samvetet

Poängen med boken, tycker Gustaf Molander själv, är att man inom vårdorganisationerna måste satsa på att låta folk lyssna till sitt samvete och tala med varandra om vad samvetet bjuder.

– Lever man i konflikt med sitt samvete orkar man inte i längden. Vill man inom de här organisationerna behålla sin personal ska man inte delegera dåligt samvete neråt i hierarkin till exempel genom stränga sparåtgärder som i sista hand rör närvårdarna och klienterna. Om det går så att vi bara fungerar som robotar, om samvetet måste tystas, då kan de här skandalerna som diskuterats mycket inom äldreomsorgen ske. Om vi inte har kontakt med vårt samvete längre, då kan det ske tråkigheter som utomstående sedan lägger märke till.

De riktigt svåra besluten kommer ofta i livets slutskede. Det första kan va-

VÅRDORGANISATIONERNA MÅSTE satsa på att låta folk lyssna till sitt samvete. Att uppmana den gamla att röra på sig kan till exempel vara en samvetsfråga. FOTO: COLOURBOX

ra att acceptera att äldre blir sängliggande.

– Det är ofta närvårdarnas och de anhörigas uppgift att tillsammans hålla äldre psykiskt och socialt vid liv. Men det kan vara tungt att jobba för att någon annan ska bli inspirerad att hålla sig igång.

Det här har att göra med en annan, brännande fråga: När börjar svårt sjuka äldre döende?

– När det gäller gamla människor är det ofta fråga om en lång process. Jag tycker att vi inte tillräckligt lyfter fram de svåra besluten som närvårdarna ofta tar. De här svåra besluten blir lätt förknippade med dåligt samvete och rädsla för att bli anklagad till exempel av arbetskamrater: Varför lät du henne bli liggande, ville du komma lättare undan? Olika tolkningar kan bli en källa till konflikter. Det är ofta lättare att sköta patienterna när de är sängliggande, det går snabbare.

Gruppträck och samvete

Molander blev förvånad över hur svårt det kunde vara att göra på sitt eget sätt och bryta mot gruppträcket, till exempel när det gäller morgonrutinerna.

– Det är ofta små arbetsgemenskaper och de som jobbar där måste komma överens sinsemellan. Äldre döer, och de anhöriga drar sig till-

FRÅGOR ANHÖRIGA OCH VÅRDARE DISKUTERAR

- **Är hygien**en tillräckligt välskött, kläderna prydliga?
- **Äter den** gamla tillräckligt? Är man överens om att han eller hon ”inte vill äta”?
- **Får åldringen** tillräckligt mycket vätska i sig? Varför dricker inte den gamla? Är han eller hon uttorkad?
- **Ska en** lunginflammation medicineras åter en gång? Hur många gånger?
- **Får den** gamla för lite/mycket smärtstillande eller lugnande medicin?

ta. Men det gick inte att byta plats, för avdelningen var proppfull. De gamla blir en del av den där anstalten som ändå är deras sista hem. Som många andra skulle jag gärna slippa det sista skedet, att tappa mitt förnuft och vara helt i händerna på andra.

Molander känner att åldringar utan anhöriga kan vara speciellt utsatta, om de inte har turen att ha vänner eller en egenvårdare som tar det som sin personliga uppgift att ha omsorg om dem.

– Det är betecknande för dagens administration, och för oss människor överlag, att ju högre upp i hierarkin vi kommer desto mer börjar vi sköta systemet. Det lönar sig att inte vara besvärlig och det kan vara bra att buga uppåt om man vill vara omtyckt och komma vidare i sin karriär. Klienterna ska ändå vara det viktigaste, det är för deras skull organisationen finns till.

Gustaf Molander tycker att det är samhällets skyldighet att se till att också gamla människor får den omsorg de behöver.

– Om du tänker i evolutionspsykologiska termer är det så här: ska du välja mellan att sköta din sjuka mamma som närmar sig åttio eller att sköta ditt sjuka barnbarn så går du sannolikt och sköter ditt sjuka barnbarn. Det här är vi programmerade till. Barnbarnet har livet framför sig och för släkten vidare. Just därför tycker jag det är så viktigt att det finns sanktioner om äldreomsorgen är otillräcklig. Ett nedlåtande förhållningssätt till gamla människor som redan gjort sitt måste motarbetas.

Gustaf Molander önskar att också gamla och sjuka människor definieras som döende när det stadiet kommer, det här för att de ska få den vård och uppmärksamhet som alla har rätt till i livets slutskede. Att någon definieras som döende är också en social konstruktion och vi får inte blunda för det som håller på att ske.

– Beslut ska fattas i grupp så att alla kontrahenter vet om det. De anhöriga går igenom sin egen process som handlar om att avstå. Här har vårdpersonalen och läkarna ett stort ansvar även om det kan vara betungande att dagligen ha kontakt med sörjande människor.

gjort eller låtit bli att göra.

Han tycker att alla som berörs av vårdbesluten kunde försöka dela på känslan av otillräcklighet.

– Vi har svårt att vara ödmjuka och medge för varandra att bättre än så här förmår jag inte.

Den svåra döden

Vi talar mycket om hur hemskt det är ”på långvården”. Är det så hemskt som vi tror?

– Vi är olika inför döden, så är det i det här landet. Det handlar dels om hurdan tur du har och dels om vad du har råd att betala för och hurdan relation du har till dina anhöriga och vänner. Det finns trevliga vårdhem med jättefin och motiverad personal, men det finns också mindre trevliga: byråkratiska och anstaltsmässiga.

Och vad är det som är hemskt? Miljön, arkitekturen, massrummen, att inte få dö ensam, att tv:n ständigt är på. Lukterna du måste dela. Att inte ha möjlighet att välja i vilket rum du ligger, du måste ta den plats du får, oberoende av var den finns.

– Där fanns en tant som var helt klar i knoppen och som delade rum med en svårt dement person som höll henne vaken om nätterna och inte kunde hålla tätt. Hon sa att hon stiger upp och går ut ur rummet när det börjar luk-

”Ska du välja mellan att sköta din sjuka mamma som närmar sig åttio eller att sköta ditt sjuka barnbarn så går du och sköter ditt sjuka barnbarn.”

Gustaf Molander

GUSTAF MOLANDER, här på promenad med australiska terriern Gilda. Han är geriatriker och psykolog, men arbetade ett tag som hjälpreda för närvårdarna för att få insikt i de samvetsproblem som vårdarna har att tampas med.

FOTO: NINA ÖSTERHOLM

baka. Om du står inför en valsituation och måste besluta vem du ska behåga: patienten, de anhöriga eller din arbetskompis, vad är då viktigast? Det är jättetungt när det blir gräl på jobbet, det vet vi alla.

När det gäller att fatta beslut kry-

per människors personlighetsdrag ofta fram.

– Vi värderar saker olika fast vi har fått samma utbildning, vår livshistoria är ju olika. Det handlar också om att uthärda beslutsångest och ta risken att bli kritiserad för vad man har

DISKUSSIONSTILLFÄLLE INFÖR EU-VALET

LÖRDAG 5.4 KL. 11.00

HOTEL VALLONIA, CENTRUMVÄGEN 3, KORSHOLM

**MED KRISTET SAMHÄLLSANSVARS TRE KANDIDATER
WIVAN NYGÅRD-FAGERUDD, BO-GÖRAN ÅSTRAND OCH
KARL VON SMITTEN.**

INLEDNING AV RIKSDAGSLEDAMOT LARS GÄSTGIVARS.

Efter diskussionen håller Kristet samhällsansvar rf årsmöte.

Annonsen betald av Kristet samhällsansvar rf.

SFP RKP

KRISTET SAMHÄLLSANSVAR

5. HELENE SCHJERFBECK "MADONNA DE LA CHARITÉ",
(DETAILJ) SÅLD FÖR 635 753 €

16. ALBERT EDELFELT "UNG DAM MED SOLFJÄDER",
(DETAILJ) SÅLD FÖR 195 712 €

BUKOWSKIS SPECIALISTER VÄRDERAR KLASSISK KONST OCH KONSTHANTVERK

Värderingen är kostnadsfri. Inlämning till vårens Klassiska är på slutrakan! Boka gärna tid med våra specialister. Vi gör även hembesök.

Du kan skicka bilder till: helsinki@bukowskis.com för att få en preliminär värdering eller ringa: 09 - 668 9110. För mer info gå till www.bukowskis.com

1. BRUNO LILJEFORS, 1 295 624 €
2. ANDERS ZORN, 868 495 €
3. BYRÅ, Georg Haupt, 754 536 €
4. LENA CRONQVIST, 650 863 €
5. HELENE SCHJERFBECK, 635 753 €
6. F. HUNDERTWASSER, 456 998 €
7. KARIN MAMMA ANDERSSON, 435 613 €
8. MARC CHAGALL, 363 786 €
9. BJARNE MELGAARD, 363 786 €
10. JOCKUM NORDSTRÖM, 299 280 €
11. GUNNEL WÄHLSTRAND, 270 573 €
12. RAGNAR SANDBERG, 263 367 €
13. JIM DINE, 256 277 €
14. MARC CHAGALL, 241 749 €
15. BRUNO LILJEFORS, 213 506 €
16. ALBERT EDELFELT, 195 712 €

17. F. HUNDERTWASSER, 190 609 €
 18. CARL LARSSON, 177 941 €
 19. ISAAC GRÜNEWALD, 170 851 €
 20. ANDERS ZORN, 170 851 €
 21. OLA BILLGREN, 168 527 €
 22. ALEX KATZ, 163 645 €
 23. MAITREYA, 149 495 €
 24. OLLE BAERTLING, 146 909 €
 25. GEORG PAULI, 142 376 €
 26. ALBERT EDELFELT, 132 106 €
 27. PABLO PICASSO, 135 170 €
 28. F. HUNDERTWASSER, 117 736 €
 29. MALCOLM MORLEY, 117 620 €
 30. RAGNAR SANDBERG, 117 620 €
 31. AKSELI GALLEN-KALLELA, 110 088 €
- Priserna innehåller köpprovision och eventuell droit de suite

Bukowskis

STORA ROBERTSGATAN 12, 00120 HELSINGFORS. WWW.BUKOWSKIS.COM

Äggmålning lugnar och ger fokus i fastan

PYSANKY. Ägget hör ihop med påskens fester. Men att måla så kallad pysanky eller ukrainska påskägg, är en meditativ övning som passar fint redan under fastan. På Åland är äggmålning i fastetiden redan en tradition på sina håll.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM FOTO: LUBA PETRUSHA

Benita Muukkonen har målat pysanky i fyra år. Hon tycker inte det är svårt men vet att tålmod krävs.

– Ett ägg tar mig ungefär två kvällar att måla, det är en riktig övning i koncentration. Men det är skönt att gå ner i varv och försjunka i målandet. Jag tycker det passar särskilt bra under fastetiden.

Muukkonen ville dela med sig av sina erfarenheter från Mariehamns församling, i år lär hon själv ut pysanky i Sund-Vårdö församling.

– Jag har fått låna redskap och färger, deltagarna behöver bara ha med sig ägg. Sedan får vi hjälpas åt.

Tekniken går i all enkelhet ut på att göra mönster på skalet med hjälp av bivax. Ägget doppas sedan i olika färgbad men endast de ovaxade skalpartierna tar åt sig färg. Genom att turvis göra vaxmönster och doppa ägget i färgbad göms olika färger under varje lager av vax.

– Till slut smälter man bort allt vax från skalet och alla olika färgskeden kommer fram i mönstren.

En prick för varje tar

I tiderna var det prästen **Kent Daniels** som tog med sig den ukrainska äggmålningen till Åland.

– Jag kom i kontakt med traditionen under studietiden i Åbo. Där fanns en förening som målade och ställde ut äggen på Klosterbacken.

Senare i församlingsarbetet på Kumlinge märkte han att det fanns ett behov av något som stödde traditionerna kring påsk.

– Jag började med äggmålningen och såväl barn som vuxna tyckte att det var väldigt roligt. Hantverket engagerar samtidigt som både barn och äldre lugnar ner sig. Målningen kräver

så pass mycket koncentration att det vanligen är knäpptyst när man målar, också tillsammans med större grupper. Du behöver inte vara konstnär men du måste vara noggrann.

Som motiv brukar Danielsson använda konkreta kristna bilder som deltagarna får kopiera på äggen.

– Legenden säger att alla prickar som du målar på ett ägg symboliserar Marias tårar. Maria lär nämligen ha haft en korg med ägg i famnen när hon stod under korset. Man tänker att hon skulle ge äggen till soldaterna för att de inte skulle pina Jesus.

Mer avancerade mönster och bilder har Danielsson hämtat ur riktiga receptböcker för äggmålning. Dem, liksom färger och särskilda vaxpennor, har han beställt från en ukrainsk presentaffär i USA.

– Butiken fanns redan för 25 år sedan när jag började äggmålningen på Kumlinge. I Åbo kan man också få tag på den sortens färger som behövs.

Han berättar att redan de klara färgerna brukar få barnen att lysa upp.

– De flesta barn är ju vana att måla med vattenfärger vilket egentligen är ganska krävande. Äggfärgerna är starka och vackra och man får dop-

”Målningen kräver så pass mycket koncentration att det vanligen är knäpptyst när man målar, också tillsammans med större grupper. Du behöver inte vara konstnär men du måste vara noggrann.”

Kent Danielsson

Ett glas för mycket för ofta

BOOK

Njutningsparadoxen. Ökad livskvalitet med ett glas mindre

Författare: Maggan Hägglund
Förlag: Libris 2014

”En praktisk guide för den som vill dricka lite mindre

dre – eller inte alls” står det på omslaget. Det stämmer. *Njutningsparadoxen* är en lättillgänglig, snabbläst guide för den som kanske inte har allvarliga alkoholproblem men känner på sig att problemen börjar strax bakom hörnet.

Maggan Hägglund skriver om sin egen resa: uppvuxen i frikyrklig miljö dricker hon inte en droppe alkohol förän hon är trettio. När hon en gång börjar dricker hon desto mer – det är ju vad

de flesta kvinnor i hennes livssituation gör. De åker på semester till varma länder (och tar ett glas vin eller tre) och går ut med tjejerna (flera glas), lagar mat (ett glas vin, förstås) och kollar av efter en tung dag på jobbet (halv flaska).

För många fungerar det fint. De blir lite mer avslappnade, lite gladare, lite mer upprymda. Sedan finns det de som behöver det där glasets varje kväll.

Efter ett glas för mycket

för ofta kan alkoholbruk leda till depression, magproblem, hudproblem och inte minst problem med den närmaste omgivningen.

Njutningsparadoxen är inte en moraliserande bok, inte heller en bok som säger att det är allt eller intet. I själva verket skriver Hägglund att det finns många som klarar av att minska sitt alkoholbruk till exempel genom att gå inför principer som ”aldrig fler än två glas vin och alltid minst

två vinfria dagar i veckan”. Själv klarade hon det inte, och hon har varit helnykter i fem år.

Det här är en bok du med gott samvete kan räkna till den i din omgivning vars drickande bekymrar dig, eller ge i present till dig själv. När Hägglund skriver om ett liv utan vin gör hon det så övertygande att det skimrar om det nya livet. Gå i terapi, sticka tröjor – världen står öppen för dig!

■ SOFIA TORVALDS

SKRIVNA ÄGG. Egentligen borde man inte alls tala om äggmålning. Pysanky ”skrivs” på äggen, själva ordet betyder i själva verket skrivna ägg.

pa äggen i flera olika färger.

För att ägget de ska sjunka ner i färgbadet använder man sig i det första skedet av okokta ägg.

Christos Anesti

Ägget symboliserar många olika saker, bland annat graven.

– Kycklingen krossar skalet liksom Jesus lämnar sin grav i påsknatten. Därav kommer den ryskortodoxa traditionen att krossa ägg mot varandra som en hälsning efter påsknattens mässa.

Vanligen är det röda ägg, färgade med exempelvis rödlök, som man krossar i påsknatten samtidigt som man hälsar varandra med orden ”Kristus är uppstånden, ja han är sannerligen uppstånden”.

De dekorerade äggen krossas däremot inte utan ges som påskgåvor inom familjen. Man brukar också pryda anhörigas gravar med dekorerade ägg.

– Pysanky är ursprungligen en gammal ukrainsk folktradition som fanns redan före kristendomens tid. Efter kristnandet 988 levde traditionen vidare och de dekorerade äggen gavs nya, kristna innebörder, säger Danielsson.

Han hoppas själv hinna måla några ägg under stilla veckan när familjen finns samlad.

– Mina barn är ju alla vuxna men vi försöker ändå måla tillsammans.

Med tanke på det politiska läget i Europa väcker äggmålningen kanske en del nya tankar just i år.

– Ja, det är ju som en liten solidarisk handling gentemot ukrainsk kultur.

PYSANKY

• **Ägg som** dekorerar i enlighet med ukrainska folkliga traditioner kallas pysanky.

• **Under sovjettiden** betraktades framställning av pysanky som en religiös sedvänja och förbjöds. Konstarten levde emellertid vidare genom emigranter och efter Ukrainas självständighet 1991 har den fått en renässans i sitt hemland.

Röster ur ett rikt liv

BOOK

Förklädd och naken. Självporträtt. Själsfränder. Skrift.

Författare: Birgitta Boucht
Förlag: Schildts & Söderströms

Birgitta Boucht, finlands-svensk litterär profil, har

gett ut ett självbiografiskt verk. Det är en memoar som påminner om en klippbok, charmigt spretig som Birgittas eget författarskap (enligt egen utsago) och fylld av viktiga människor och händelser. I livsberättelsen finns foton, dikter och korta noveller in-stuckna.

Detta är Birgittas bok. Så handlar den också om

böckerna, barnen, resorna, lite om männen, mycket om kvinnorna – finlands-

svensk feminist och tidigare chefredaktör för Astra Nova som hon är. Som snuttanställd kulturarbetsre och ensamstående mor har Birgitta också stött på många utmaningar under årens lopp.

Birgitta Bouchts prosa är njutbar och bjuder på mycket tuggmotstånd. Dock är det just spretigheten som ibland ligger manuset till last. Barndomen, med den dominerande mamman och färgstarka

släkten: festerna, hemligheterna, syskonsorgen – detta stycke liv, som hon ”skrivit om i hela sitt författarskap” lämnas också nu lite på hälft. Det är kanske så att barndomens eviga relevans har makt att överskugga de andra, inte lika formativa perioderna i vårt liv?

I inledningen undrar Birgitta om hennes författarskap har ett ledmotiv. Det ska vara osagt, men sidorna i denna vackra bok pulse-

rar av liv. Texten berör som mest när Birgitta kompromisslöst och skarpsinnigt bearbetar sina upplevelser. Som läsare vill jag veta mer om hur det kommer sig att hon överlevt den känslomässiga fattigdomen i sin barndom. Varifrån kom självförtroendet, modet att vara så synlig och produktiv i en obarmhärtig bransch? Det är en fråga som väl förtjänar en ”del två” i den bouchtska berättelsen.

■ JOANNA NYLUND

PSALMVÄVEN APRIL

1 J	2 S		3 C	4 T	5 O		6 Y	7 F	8 A	9 P		10 J	11 U	12 T	13 I		14 M	15 H
16 U	17 O	18 S		19 N	20 T	21 C		22 F	23 G	24 U		25 L		26 R	27 J	28 B	29 M	30 E
31 K	32 V	33 M	34 N	35 I	36 A	37 G	38 U	39 V	40 G	41 S		42 F	43 C	44 T	45 B	46 P	47 D	48 R
49 Y	50 K	51 I	52 T	53 V	54 M	55 L		56 S	57 G	58 X	59 O	60 I		61 K	62 H	63 J	64 V	
65 U	66 P	67 T	68 C		69 G	70 Y	71 U	72 B	73 T	74 F	75 E	76 P	77 M	78 S		79 J	80 N	81 G
82 O	83 D		84 S	85 I		86 K	87 F		88 X	89 V	90 T		91 Y	92 O	93 C	94 D		
95 K	96 V	97 M	98 U	99 G	100K	101T	102F		103J	104O	105U		106Y	107K	108M			
109N	110X	111O	112P	113V		114B		115A	116U	117V		118T	119S	120L	121H	122P	123M	

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Gammaldags sex appeal

115368

B Frukt som lever upp till sitt (engelska) namn

452872114

C Förknippades med horn

368934321

D Mycket hög topp

839447

E Omogen

3075

F Londons var notoriska

102774224287

G Förfogande

23814057699937

H Står ut med

6215121

I Kan sorgsna ögon

3585516013

J Titel för egyptisk vicekung

107927163103

K Känner sig svettig

5095100866110731

L Sarons nämns i Höga visan

1202555

M Är borgen

143312377971082954

N Lasse Pöystis debutroll

191093480

O Har sin bana

921758211110459

P Vävnad på våra kroppsytor

1124666912276

R På det viset

2648

S Tolerera

27856119188441

T Har gett namn åt röd färg

522044101126773118490

U Har inte lust

71116598381051611624

V Tekniskt utbildad

893964531173296113

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–Y. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A115, den andra A36 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–Y bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmbooken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 61, vers 2, som börjar med orden ”Guds rena lamm, oskyldig”. Vinnare i förra Psalmväven är: **Ann-Mari Walls**, Barösund, **Gunnar Schalin**, Helsingfors och **Elise-Marie Lindström**, Åbo. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 29.4.2014. Märk kuvertet ”April-psalmväv”. Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalnm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden:

Namn & adress:

E-post:

(Fyll i, så får du aktuell information från Kyrkpressen och Fontana Media.)

X Kanske ett ben

5811088

Y Nöt i töcken?

6709149106

UR EVANGELIET

”Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte.”

Läs mera i Luk. 13:31–35

OM HELGEN

Nu djupnar fastetiden

Med denna söndag inleds den så kallade djupa fastan som sträcker sig fram till påskdagen. Därför har dagen kallats *Dominica Passionis*, lidandets söndag.

Jesu samtida förstod inte hans väsen och uppgift, men ”stenen som husbyggarna ratade” skulle bli den sten på vilken Gud har byggt sin kyrka. Jesus är förmedlaren av ett nytt förbund. Han dog för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli ett.

RUNT KNUTEN

”Efter konserten Agricolafest med medeltida serving i Sockenstugan.”

Micael Agricola-sällskapetets konsert i Pernå kyrka söndag 6 april klockan 15.00.

Församlingsdagar i Esbo 4 – 8.4.2014 med Bettina, biskopen och Jesus Christ Superstar

• *Lev helt enkelt!* Sökö kapell fre. 4.4 kl. 18. Miljötemakväll, paneldebatten leds av Bettina Sägbon.

• *Andlig simskola – hålls kyrkan flytande?*

Olars kyrka lö. 5.4 kl. 11.30 – ca 15. Skribasånger, sopplunch, andlig simskola med biskop Björn Vikström, sagoäventyret *Östersjöns riddare*, sång, lek och pyssel för barn.

• *Fest & lovsång!* Esbo domkyrka sö. 6.4 kl. 12.15 festmessa med EsVoces, Kråksången & gäster från Nuckö. Barntimme i församlingsgården kl. 12. Festligt kyrkkaffe. Köklax kapell kl. 16 lovsångsmessa och barnprogram.

• *Konsert med musik ur Jesus Christ Superstar*

Esbovikens kyrka må. 7.4 och ti. 8.4 kl. 19. Kammarkören Novena, dir. Nina Kronlund. Fritt intr. & progr. Kollekt för GA. Esbo svenska församling[†] Mer info: www.esboforsamlingar.fi

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN DANIEL BJÖRK

ILLUSTRATION: PIA HOLM

Svärd och murslevar

JAG MINNS hur ont det gjorde när mitt bakhuvud slog hårt mot skåpet i aulan på högstadiet. Han höll tag i mig med båda händerna och såg ut som om han ville döda mig. Jag gick väl i sjuan och han i åttan och han var mycket större och starkare än jag. Jag var jätterädd. ”Nu händer det!” tänkte jag. ”Han kommer att misshandla mig, här och nu, inför alla. Han är helt galen! Vad ska jag göra?”

När man är riktigt rädd fungerar inte hjärnan som vanligt. Den här dagen hade börjat som vanligt men allt ändrades plötsligt när två tjejkompisar kom fram till mig på rasten och sa: ”Matti kommer att klå upp dig idag. Du måste akta dig. Han menar allvar! Han är helt rasande, vi hörde hur han berättade vad han ska göra med dig.” Matti var en stor best och alla hade hört ryktena om honom, hur han söp och slogs med vuxna män på torget på helgerna. Inget blev sig likt den dagen. Jag kunde inte koncentrera mig, fick inget gjort. ”Vad ska jag göra? Gömma mig? Åka hem?” Jag var inte van att vara rädd.

I DAGENS text kommer några fariséer fram till Jesus och säger till honom: ”Skynda dig i väg härifrån. Herodes vill döda dig.” Jag vet inte om de verkligen kände omsorg om Jesus – eller om de bara ville bli av med honom – men hotet var konkret och verkligt. Både Herodes Antipas och hans far Herodes den Store var kända som brutala män. Det är svårt att leva med ett dödshot hängande över sig. Av någon anledning låter sig Jesus ändå inte distraheras. ”Hälsa den räven ...” säger Jesus. Han håller blicken fäst på det som är hans mål.

Det påminner om när Nehemjas fiender ville distrahera honom från arbetet med Jerusalems murar: ”Jag skickade budbärare till dem med svaret: ’Jag står mitt uppe i ett viktigt arbete och kan inte komma. Arbetet avstannar om jag lämnar det för att träffa er.’ Fyra gånger sände de sin inbjudan, varje gång svarade jag likadant.” (Neh 6:3–4) Nehemja och hans män fick arbeta vidare med mursleven i ena handen och svärdet ständigt redo på höften.

Också du och jag har ett uppdrag. ”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar!” I Finland är det ingen som ens hotar oss till livet när vi försöker utföra det. På sin höjd känns det lite obekvämt att försöka tala om tro med grannen eller bjuda med en kompis till församlingen. Kanske dags att ta upp mursleven igen?

Daniel Björk är församlingspastor i Petrus församling.

#bönetwitter

”Jesus, hjälp mig hålla blicken fäst på dig. Jag behöver ett sånt mod som du har. Låt varken rädsla eller bekvämlighet hindra mig från att göra din vilja idag.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 65:1–3

ANDRA LÄSNINGEN
Ef. 2:12–16

EVANGELIUM
Luk. 13:31–35

Femte söndagen i fastan. Temat är ”Lidandets söndag”.

PSALMFÖRSLAG

433, 85, 84, 225 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

ISRAEL KOLMODIN

Föga anade väl Israel Kolmodin, textförfattare till psalmen *Den blomstertid nu kommer*, att hans verk skulle komma att användas som ett debattens slagträ 300 år efter hans död. Kolmodin var professor i Uppsala och senare superintendent, en slags biskop, i Visby. Han styrde nitiskt sitt stift, sågs det. Han var också medlem av den tidens bibelkommission. Inspiration till sommarpsalmen ska han enligt traditionen ha inhämtat vid Hångers källa i Lärbo. En minnessten restes på platsen 1944.
Källa: evl.fi

KALENDERN 4–10.4

ÅBOLANDS PROSTERI

■ VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 6.4. kl 12: Högmässa i kyrkan, Wikstedt, Sundell, Lehtonen. Ungdomssöndag. – kl 16: Konserten ”Upplev Runebergs psalmer” i kyrkan, med Hanna Lehtonen, sång och Mikael Granlund, orgel samt Pargas kyrkokör under ledning av Hanna Lehtonen. Psalmkommentarer av Birigitta Sarelin. **On 9.4. kl 18:** Veckomässa i kyrkan, Wikstedt, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 6.4. kl 11: Familjegudstjänst i kyrkan, Granström, Taulio, Barnkören, Mirjam och Martin Granström. – kl 12 Gemensamt Ansvar-lunch i församlingshemmet. Meny: köttsoppa på älg, vegetarisk soppa, bröd och dryck, kaffe och påskbakelse. Pris: 8 €, barn 5–15 år 3 €. Lotteri och basarbord för missionen.

Korpo kapellförsamling:

Sö 6.4. kl 11: Högmässa i Korpo kyrka, Killström, Granlund. **Houtskär kapellförsamling:** **Sö 6.4. kl 11:** Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä. **Iniö kapellförsamling:** **Sö 6.4. kl 11:** Högmässa i kyrkan, Vuola.

■ ÅBO

to. 3.4. kl. 19 Vesper, Skarpskyttekapellet. Camerata Aboensis medverkar. **lö. 5.4.** kl. 10–17 Gospeldag, Aurelia (1 vän.), öppen för alla. Dagen avslutas med en minikonstert kl. 17, kollekt till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Rebecka Stråhlman leder dagen, med hjälp av Frank Berger (pianist). Mera information rebecka.strahlman@gmail.com. Ingen anmälning. **sö. 6.4.** kl. 12 Högmässa, Domkyrkan. Mullo (pred), Westergård (lit), Forsman, Danielsson. kl. 16 Mässa, S:t Karins kyrka. Westergård, Danielsson. **ti. 8.4.** kl. 18 ”Vargen, prästen och jordens undergång”, Aurelia (1 vän.). Föreställningen är en del CulturaMobilas projekt Värderingar och riktar sig främst till barn i åldern 7 år och uppåt, ungdomar och vuxna. Föreställningen tar ca 30 minuter och efteråt hålls det en kort diskussion. Fritt inträde, programblad 10€/st till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. **ons. 9.4.** kl. 12 Frukostklubben, Änglahuset (Köpmansg. 16) Ingvar Blomster: ”Fallskärmshoppningens historia”. kl. 13–15 Café Orchidie, Aurelia (1 vän.). Marjo Danielsson: ”Påsk i Jerusalem”. kl. 18 Veckomässa, Aurelia (1 vän.), Mullo.

ÅLANDS PROSTERI

■ HAMMARLAND

5.4 Konsert i kyrkan: kl 19. Arrangör: Nordens institut. Konsert i kyrkan med den Irländska kammarensemblen Nordic Affect, som kombinerar 1600- och 1700 talsmusik med högteknologiska kompositionsprogram. Välkomna! **6.4 Femte söndagen i fastan:** Högmässa kl 12 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson.

■ JOMALA

Sö 6.4 kl. 11: Högmässa med vintergruppens konfirmation, Erickson, Hansen, Winé, Oscars kyrkokör. **To 10.4 kl. 10–16:** Pyssel för alla i Olofsgården

■ MARIEHAMN

06.04: Högmässa kl. 11 i S:t Görans, K D, G K, damkören Magnificat. **08.04:** Teater ÅTSTÖRD med Linda Martinson kl. 19 i S:t Märten. **09.04:** Morgonmässa kl. 08.30 i S:t Görans, K D, G K. **10.04:** Torsdagslunch kl. 12 på Margaretagården. Pris 7€. **Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.**

■ SUND-VÄRDÖ

Söndag 6.4 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö församlingshem. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen. <http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

■ KORSNÄS

To 3/4 13.00: Molpe missionssy-förening i Bykyrkan. **Fre 4/4 19.00:** Karasamling i Församlingshemmet. Gäst Bengt-Eric Rönn. **Sö 6/4 11.00:** Högmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. **Sö 6/4 18.00:** Sångkväll för Gemensamt Ansvar i Harrström UF, medv. Projektkören, sånggruppen Silver Sisters, Deseré Granholm, Gun Korsbäck-Orre Ebba Carling, m.fl. Lotteri, servering. **Må 7/4 9.30:** Morgonbön och kaffe i Församlingshemmet. **Må 7/4 13.00:** Korsbäck missionssy-förening i Byastugan. **Ti 8/4 13.00:** Vänstugan i Församlingshemmet. **Ti 8/4 19.00:** Kyrkofullmäktige i Församlingshemmet. **On 9/4 13.00:** Silvergruppen i Församlingshemmet. Gäster: Birgitta och John Åsvik. **On 9/4 18.00:** Skriftskola i Församlingshemmet **To 10/4 12.00:** Närståendevärdarträff i Församlingshemmet. **Fre 11/4 13.00:** Solglimten i Församlingshemmet. **Fre 11/4 18.30:** Fredagscafé för kvinnor i Församlingshemmet.

■ KRISTINESTAD

kristinestadssvenskafoersamling.fi

Församlingafton: lö 5.4 kl 19 i L.fjärds förs.hem, D Sandbacka och F Grahn berättar om Nada West r.f.s hjälpsändningar till Baltikum, G Teir, E Grahn och O Nilsson medv. **Högmässa:** sö 6.4 kl 10 i Lappfjärd, Eklöf, Nilsson. **Gudstjänst:** sö 6.4 kl 12 i Kristinestad, Eklöf, Nilsson **Bibelsamtal:** sö 6.4 kl 18 i L.fjärds förs.hem, J Martikainen **Missionssy-förening:** må 7.4 kl 13 i Skaftung hos Margareta Ingves **Promenad för Gemensamt Ansvar:** on 9.4 kl 18 i Dagsmark. Start från Majbo, avgift 5–10 €, ledare Reija Backlund **Pärlbandet samling för kvinnor:** fr 11.4 kl 19 i L.fjärds förs.hem. Tema: MED FÖRUNDRAN. Sista anm.dag 8.4 till Anna-Lisa tel. 040–5277611

■ NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes **Lö 5.4 kl 18:** Kvällsmusik i S:ta Maria. **Sö 6.4 kl 12:** Gudstjänst Lassus, Lindén. **Sö 6.4 kl 14:** Samling på Luthergården. **To 10.4 kl 12:** Pensionärssamling i förs.hemmet, börjar med mat. Gäst fr. Biblioteket, sång Birgitta Lawast. **Övermark** **Sö 6.4 kl 14:** Högmässa Lassus, Wikstedt. **Sö 30.3 kl 18:** Bibelstudium i bönehuset, Leif Erikson. **Pörtom** **Sö 6.4 kl 10:** Gudstjänst Lassus, Wikstedt. **To 10.4 kl 13:** Pensionärssamling i förs.hemmet, talare Mats Björklund.

KORSHOLMS PROSTERI

■ BERGÖ

Ungdomskväll i församlingshemmet: fr 4 4 kl 20. Se Facebook **Högmässa:**sö 6 4 kl 14 Björklund, Brunell **Föräldra-barn:** må 7 4 kl 10 **Missionssy-föreningen:** ti 8 4 kl 13 **Kyrkokören övar i församlingshemmet:** on 9 4 kl 18

■ KORSHOLM

Musikskolans vårmatiné: idag torsdag kl 18 i församlingshemmet. **Radiogudstjänst:** sö kl 10 i kyrkan, Bergström-Solborg, Nordqvist-Källström, Westerlund, Kyrkokören, Lars Hjerpe violin. Gudstjänsten sänds i Radio Vega kl 13. **Missionssy-förening:** må kl 13 i Smedsby förs.gård. **Förmiddagsandakt:** ti kl 11 i Smedsby förs.gård, Bergström-Solborg. **Karagruppen:** ons kl 14 i Smedsby förs.gård, Lindblom. **Pensionärssamlingar:** må kl 14 i Karperö, Dan Lillas ti kl 13 i Jungsund, A–C Nordqvist-Källström

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)
Fre 4.4 Daniel Jakobsson, Helsingfors (repris från 5.5.2012) **Lö** 5.4 8.53 Familjeandakt. Noas ark. Catarina Olin och barn berättar om livet i Noas ark. **Må** 7.4 Tomas Ray, Helsingfors **Ti** 8.4 Markus Linde, Vasa **Ons** 9.4 Erika Forsblom, Åbo **To** 10.4 Daniel Jakobsson, Helsingfors (repris från 26.4.2012).

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 4.4 Hedvig Långbacka, Helsingfors **Lö** 5.4 17.58 Ett ord inför helgen, Korsholms kyrka. **Sö** 6.4 Ben Thilman, Esbo **Må** 7.4 Stig-Olof Fernström, Helsingfors (repris från 14.5.2012) Åsa Westerlund, Ekenäs **Ti** 8.4 Heidi Salonen, Esbo **Ons** 9.4 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla (repris från 22.5.2013) **To** 10.4 Leif-Göte Björklund, Åbo

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 6.4 Gudstjänst med Korsholms svenska församling. Predikant och liturg: Jessica Bergström-Solborg. Organist: Ann-Christine Nordqvist-Källström. Kantor och körledare: Susanne Westerlund. Kör: Kyrkokören. Musik: Lars Hjerpe, violin. Textläsare: Birgit Collander och Stig Collander.

VEGA

KONSERT SIBBO

Country och texmex

Kom med på en rivig countrykväll i Kyrkoby församlingshem lördagen den 5 april kl 18 med bandet Cross-Country (**Olle Granqvist, Petri Kallio, Jori Asikainen, Petri Toivanen, Popp Gustafsson**).

Fritt inträde. Texmex-servering, kollekt och produktförsäljning till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Arrangör: Sibbo svenska församling.

KVEVLAX

Karakaffe: i dag to kl 9.15, utflykt till Hankmo.

Junior: idag to kl 14-16 i ds.

C.S. Lewis-träff: idag to kl 18.30 i ds, "Den sista striden", Östman.

Högmässa: sö kl 10, Lundström, P. Vidjeskog

Hjälpledarskolning: må kl 15.15 i Smedsby församlingsgård

Bön för bygden: må kl 19 i Elimkyrkan

Pensionärskören: över on kl 12 i fh

Pensionärssamling: on; Mat fr kl 12.45, samling kl 13.30. "Vem tar hand om oss när vi inte själva kan", Stefan Strang, Barbro Stafans, Ulla-Maj Salin, Andrén, pensionärskören.

Kvällssyfoering: on kl 18 i ds

Junior: to 10.4 kl 14 i ds.

Hjälpsändningsresa till Taku-ranna och Pärnu 26-28.5: Alla välkomna med! Resa o logi ca 100 €. 4 platser kvar i minibussen, möjligt att ta personbilar. Anmäl till Henrik Östman senast 13.4. tel. 044-546 2311 eller henrik.ostman@evl.fi.

MALAX

Högmässa: sö 6.4 kl 10 i kyrkan. Norrback, Erika Nygård.

Bibel- och bönegrupp: måndagar kl 10-11.30 i Socken.

Träffpunkt Socken: Loppisförsäljning måndagar kl 15-19. Onsdagar kl 10-14 aktiviteter och samvaro för daglediga, soppa och kaffe till självkostnadspris. Loppis.

Karacafé: ti 8.4 kl 10 i Socken. Arr. Aldrerådet och Folkhälsan i Malax.

Sångarna: över on 9.4 kl 11.30 i KH.

PETALAX

Högmässa: sö 6 4 kl 11 Björklund, Brunell, taxi

Samling för pensionärer och daglediga: fr 11 4 kl 12.30. Gäst: Ulf Sundqvist. Björklund, Brunell, Kontakten, servering, taxi

REPLIT

Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh, predikan av Seppo Tupeli.

Högmässa: i Björkö kl. 12.30. Kaski, Wargh, predikan av Seppo Tupeli.

Bibelstudium och -samtal: Romarbrevet, to 10.4 kl. 18.30 i Björkögården. Östman.

SOLF

Gudstjänst: sö kl. 10, Audas-Willman, Kronlund och söndagsskola.

Pensionärssamling: on kl. 13. "Mindfulness", Carina Granö-Träskelin.

Koralkör: över torsdag 10.4 kl. 18 i prästgården. Medverkar vid aktläsning onsdag i stilla veckan kl. 19, övning kl.18. Alla intresserade välkomna med! Förfrågning: anders.kronlund@evl.fi, tel. 044-3440120.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN

Kyrkokonsert: Rossini Petite messe solemnelle lö 5.4 kl. 18. Wasa-sinfonietta, kammarkören Navichorus, Monica Heikius, sopran, Vuokko Saariaho, alt, Mika Nisula, tenor, Elja Puukko, bas, Ville Mankkinen, kapellmästare. Biljetter 10/15€.

Högmässa: sö kl.13, Tor-Erik Store, Siv Jern, bibelöversättarna Pape Diouf o Ndongo Fall från Senegal, Dan Andersson.

Morgonbön: to 10.4 kl. 9, Janne Hänninen, Dan Andersson.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm. David Oliver, Heidi Orori.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA

Gudstjänst: sö kl. 10, Tor-Erik Store, bibelöversättarna Pape Diouf o Ndongo Fall från Senegal, Dan Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To 3.4 kl.17: GloriEss över i Henriksborg.

-kl.17.15: POP-klubb i församlingsstugan.

Fr 4.4 kl.13.30: Andakt i Esselunden, Eriksson, Johansson.

-kl.19: STUGOKVÄLL i församlingsstugan, Lucas Eriksson.

Sö 6.4 kl.10: Gudstjänst, Granlund, Johansson. Dörrvårdar:

Bäckby-Värnum-Humla.

-kl.14: Sammankomst i Punsar bönehus, församlingens predikant. Boende vid Essehemmet och Esselunden speciellt inbjudna.

JAKOBSTAD

Lö 19: Sammankomst med nattvard i Pedersöre kyrka, pred. Peter Thylin, lit. Salo. Radiering.

Sö 12: Högmässa i kyrkan, Björk, Salo, Södö. Hembygdens Vänner-Larsmo sångkör, dir. Mary Frantz.

14: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Timo Kontio, Martti Vähäkangas. Radiering.

16.30: Fokus med små och stora i FC. Drama, Matti Aspvik. Kl. 17.30 Knytkalas.

18: Fokus Bibel i FC. "Usko ko-etuksella/Trons provning", Matti Aspvik. Tolkning.

19: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Timo Kontio. Radiering.

Ti 13: Tisdagssamling på Station I, Albert Häggblom.

To 12: Öppet Hus för daglediga i FC. Inleds med lunch, pris 9 €. Programstund kl. 13.

19: Stickcafé i Bonäs prästgård.

Anmälan till församlingens musikskola: För dig som tycker om att spela eller sjunga och är 8 år eller äldre. Terminsavgift: 65 €. Ansökningstid för läsåret 2014-2015 är 12.4-31.5.2014. Ansökningsblankett fås från Församlingscentret, Ebba Brahe esplanaden 2. Info anna-karin. johansson@evl.fi eller 040-3100453.

KRONOBY

Lö 5.4. kl 18: Passionsmusik i kyrkan. Kantor Maria Ellfolk Lasen framför musik av Bach. Kollekt till Gemensamt Ansvar.

Sö 6.4 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Norrback, Ellfolk-Lasén. Äminne-Biskop-Rudnäs läslag medverkar.

To 10.4: Skriftskola i förs.hemmet. Erickson, Norrback, Ellfolk-Lasén.

LARSMO

Fre 4.4 kl. 19.30 Ungdomssamling: i Xodus. Marko Sjöblom medverkar. Kvällens tema: Bibel-tolkning.

Lö 5.4 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet. Marko Sjöblom medverkar. Barnpassning, servering.

Sö 6.4 kl. 10. Högmässa: Sjöblom, Enkvist, sång av ungdomskören Cantate. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Bosund gårdnummer.

Ti 8.4 kl. 18-20 Obs dagen! Vårbasar i missionsstugan i Holm: Försäljning av bakverk, böcker, begagnade kläder, loppissaker m.m. Lotterier med fina vinster. Kaffeservering. Gåvor till försäljningen emottas med stor tack-samhet.

Ons 9.4 kl. 18-20 Vårbasar i Bosund missionsstuga: Försäljning av bakverk, böcker, begagnade kläder, loppissaker m.m. Lotterier med fina vinster, kaffeservering. Gåvor till försäljningen emottas med stor tacksamhet.

NEDERVETIL

Ungdomssamling: fr 4.4 kl. 19.30 i fh.

Högmässa: sö 6.4 kl. 10.00 i kyrkan, Store, Smedjebacka, pensionärskören. Födelsedagsfest för 70 och 75 åringar i fh.

Symöte: on 9.4 kl. 13.00 i fh

NYKARLEBY

Fr kl 10-17 Gemensamt Ansvarinsamling med sparbössor: utanför butikerna i Nykarleby

-kl 19 Ungdomssamling Kaktus: i Nykarleby fh. Gemensamt för Nykarleby-Munsala-Jeppo

NYKARLEBY

Sö kl 10 Gudstjänst: Forslund, Ringwall

-kl 16 Knattegudstjänst: i fh, barnkören medv.

-kl 18 Ekumenisk kyrkvandring: start kl 18 från kyrkan

Må kl 18 Kenyamission: fh. Magdalen Ringwall, sångafon

-kl 19.30 Forsby missionskrets: hos Birgitta Dahlfors

On kl 13 Markby missionskrets: hos Brita Malmsten

MUNSALA

5-6.4 Loppis: fh, lö kl 10-16, sö kl 12-18.

Sö kl 18 Baby- & barnkyrka: Forslund, Lilius. Servering.

Estlandsresa 13-15.6: Vänförsamlingen Növa o Tallinn. Anmäl snarast intresse till pastorskansli, 040-1470120.

Kyrkhelg

11-13.4 i Munksnäs kyrka

MEDVERKANDE:

Göran Skytte, Jens Berg, Stig Kankkonen, Boris Salo, Henrik Perret, Sari Essayah, Dag Sandahl m.fl.

Joykids Festival

Lö: Gospeldag för 9-15 åringar med Anna-Pia och Mikael Svarvar.

Övningar i högstadiet under dagen och uppträdande vid kvällsmötet kl. 18.30.

Deltagaravgift 10 €. Anmälan senast 4.4 till Petrus kansli: (09) 2340 7100, petrus.fors@evl.fi.

Plock ur programmet

Fre: kl. 17 paneldiskussion:

Går Jesus fram i media?

Lö: kl. 10 Bibelstudium, kl. 11.15

föredrag, kl. 14 & 17 seminarier,

kl. 18.30 kvällsmöte, kl. 21.30

ungdomsmöte.

Sö: kl. 10 Högmässa.

Lyssna i realtid via hemsidan!

Mera info på **kyrkhelg.fi**

eller församlingskansliet 040-3100460.

TERJÄRV

Bön och lovsång: fr 4.4 kl 19, A. Store.

4-6.4 Vårvinterdagar i Kortjärvi: Möte i Djupsjöbacka fr 4.4 kl 19, A. Häggblom, kantorn och Lisen Söderbacka, önskesånger.

Möte i Kortjärvi bönehus lö 5.4 kl 19, A. Häggblom; pastor Feymi från Peshtera, Bulgarien; Solveig Mikkonen; Britt-Mari och Gun-Helen.

Högmässa: sö 6.4 kl 10, pred. A. Häggblom. lit. D. Norrback, kantorn.

Möte: i Kortjärvi sö 6.4 kl 14, A. Häggblom, A. Lönnquist och Terjärv strängband (strängbandet över kl 13).

Finsk bibelgrupp: on 9.4 kl 18 Småbönders skola, O. Äivo.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 6.4 KL. 10: MÄSSA I SVARTBÄCK-SPJUTSUND SKÄRGÅRDSKYRKA Wilén, Tollander

Kl. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN med välsignelse av hjälpledare, Lindgård, Puska, Söderström, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp.

TO 10.4 KL. 17 & 17.30: PÅSKVANDRING I FÖRSAMLINGSHEMMET

vi får se och höra och stilla oss inför påskens händelser. Vandringen räcker ca.25 min.

kl. 19: KVÄLLSMÄSSA I Lilla kyrkan, Audas, Evening Mess

FRE 11.4 KL. 19: MUSIK I DOMKYRKAN, Fredens och ljusets sånger - Helsingfors kammarkör, dir. Nils Schweckendiek

KL. 19: SJÖMANSMISSIONSAUKTION på Tallåsa, Gäddrag, Smeds, G Lindström, Helenelund. Försäljning av bakverk, handarbeten mm. Lotteri och servering.

LAPPTRÄSK

Lö 5.4 Krattningstalker: Samling kl. 9 vid kapellet. Lunch serveras på församlingshemmet. Talkot fortsätter ti 8.4-on 9.4 med början kl. 9

Sö 6.4 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Håkan Djupsjöbacka, Mia Aitokari

On 9.4 kl. 9.30: Vuxen-barn i församlingshemmet, Elin Lindroos

On 9.4: Cantando över tillsammans med Barnklangen kl. 15.30-16, Cantandos egen övning 16-17.30

Lö 12.4 kl. 10-15: Konfirmandlördag på Mariagården i Liljendal, Stina Lindgård, Susann Stenberg

Sö 13.4 kl. 12: Familjemässa på Palm-söndagen i kyrkan, Barnklangen, Cantando, Stina Lindgård, Mia Aitokari.

Missionslunch i församlingshemmet, lotteri. Stina gratuleras på 50 årsdagen. Eventuell uppvaktning för Gemensamt Ansvar insamlingen.

LILJENDAL

Sö 6.4 OBS TID OCH PLATS! kl. 15: Festhögmässa, med anledning av att Liljendal församling fyller 100 år, i Liljendal kyrka, biskop Björn Vikström, Stina Lindgård, Håkan Djupsjöbacka, Susann Stenberg, Katarina Nyholm, Anita Wi-dell, Cornicines Borgoensis, Kyrkokören under ledning av Antti Jokinen, Mia Aitokari. Efteråt födelsedagskaffe och uppvaktning på Mariagården. Kom med och fyll kyrkan!

Ti 8.4 kl. 10: Vuxen-barngrupp i Kantorsgården, Katarina Nyholm

To 10.4 kl. 14: Andakt med nattvard på Rosenkulla, Håkan Djupsjöbacka, Susann Stenberg, Mia Aitokari

Lö 12.4 kl. 10-15: Skribalördag i Mariagården, Stina Lindgård, Susann Stenberg

Pastorskansliet öppet: onsdagar 9-15. Övriga dagar per telefon på nummer 044 722 9241.

LOVISA

Högmässa: sö 6.4 kl 12 i kyrkan, Blom, Tollander

Jazzkonsert: sö 6.4 kl 18 i kyrkan. Ladies & Gents: Konsert till Vänskapen och Kärleken till nästan. Fritt inträde, programblad 10€

Samkristen förbönstjänst: må 7.4 kl 18 i

ROCKIG PÅSKPASSION

Jesus Christ Superstar i Esbo

Kammarkören Novena framför i samarbete med musiker och solister en konsertversion av Jesus Christ Superstar. Konserten ges må 7.4 och ti 8.4 i Esbovikens kyrka. Fritt inträde, kollekt till Gemensamt Ansvar.

Jesus Christ Superstar är en musikalisk passionsberättelse, inspirerad av J. S. Bachs passioner och med text av Tim Rice till Andrew Lloyd Webbers musik. Originalinspelningen gjordes med stor symfoniorkester och rockband. I denna produktion ersätts orkestern av kyrkans stora orgel och rockmusiker.

församlingsgårdens 9.4 kl 10.16:15 i Valkom kyrka
Bibelstudiegruppen: ons 9.4 kl 18 i Tikva
Morgonkaffe: to 10.4 kl 8:30 i Tikva
Ordets och bönens kväll: to 10.4 kl 18:30 i kyrkan

PERNÄ

Högmässa: sö 6.4 kl. 10.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.
Konsert: sö 6.4 kl. 15.00 i kyrkan, ”By a fountain where I lay – Hvila vid denna källa”, Pentti Hildén – sång, mandora, Pauliina Fred – traverso, blockflöjt, Markus Pelli – barockcello. Efter konserten Agricola-fest med medeltida servering i Sockenstugan. Fritt inträde. Arr. Agricola-sällskapet, Pernä församling, Lovisa stads kulturväsen.
Baggnäs-Tervik diakonikrets: ti 8.4 kl. 13.00 hos Görel Selander.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Camilla Ekholm, Lauri Palin. Pensionärsorkestern. Söndagsskola. Kaffe i kyrkan efter måssan.
N PAIPIS BYKYRKA: Sö kl 10 mässa Ekholm, Palin.
GA-konsert med bandet CrossCountry: LÖ kl 18, Countrykväll i Kyrkoby församling. Fritt inträde. Servering, kollekt och försäljning till förmån för Gemensamt Ansvar. Alla välkomna!
Må Bra-dagar för anmälda närståendevårdare: 7-8 april på Nilsasgården. I samarbete med Sibbo kommun och Folkhälsan. Ann-Christine Wilk.
Sexeuroslunch: On kl 12, Kyrkoby församling. Andakt: Camilla Ekholm.
Bibelstudium i N Paipis bykyrka: On kl 18, Stefan Djupsjöbacka.
Kvinnor mitt i livet: To 10.4 kl 18:30, Prästgården. Katja Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 4.4 kl. 10–11.30: Familjeträff i Hörnan. Repo-Rostedt.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Frivillig avgift. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 6.4 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Löfman. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Terho, Lindström, Almqvist, Löfman. Passionärerna. Kyrkkaffe.
Må 7.4 kl. 10–12: Café Kardemumma. Tvåspråkigt kafé i S:t Jacob.
kl. 10–11.30:Familjeträff i Hörnan.
kl. 14.15: OBS! Ladyträffen inställd.
kl. 17.45–20: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel i Hörnan, Högbergsgatan 10. Kisa Korkman, Gunvor Frände.
Ti 8.4 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Dag-Ulrik Almqvist.
kl. 13: Träffpunkt för seniorer och daglediga i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Carin Göthelid: Vad får vi för Yleskatten?
kl. 18: Korsvägsandakt i Johanneskyrkan. Lindström, Enlund.
On 9.4 kl. 14: Sjötorpet, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Oilberg.
kl. 14–15.30: OBS! Ingen diakoniträff, vi deltar kl 18 i Novellkafé på Drumsö bibliotek, Smedjeviksvägen 10 A.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.
To 10.4 kl. 19–21: Regnbågscafé i Hörnan. Högbergsgatan 10, för HBT-personer och andra intresserade. Tomas Ray.
Anmälningar till sommarens dagläger: för barn i Johannes församling senast 25.4. Mer information på Johannes församlings hemsida.
Rekreationsdag för ande, kropp och själ: på Nilsas lägergård (Sibbo) torsdag 15.5.2014. Program med prosten Päiviikki Ahonen, lunch, fritid och mässa i kapellet. Start kl. 9.30 från Kiasma med retur senast kl. 18 i Helsingfors. Anmälningar till Barbro Oilberg tfn (09) 2340 7704 och efter 22.4 till Karin Salenius tfn (09) 2340 7724. Sista anmälningdatum 30.4. Välkommen!
Middagsbön i Johanneskyrkan må-fr kl. 12

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusvägen 3
Lö 5.4 kl. 10–10.45: Lördags klapp & klang (9 mån–4 år med vuxen) med Anna Brummer. Ingen anm.
Lö 5.4 kl. 10–12: påskpyssel (2 vån). Möjlighet att pyssla påskpynt till släktningar eller dekorationer till hemmet.

Vårutfärd: ordnas 8.5.2014. Vi besöker kyrkor på församlingens område. Start kl. 10.15 i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12, sedan Kärböle och Munksnäs kyrkor. Kyrkorna förevisas, musik och andakt. Dagen avslutas med lunch kl. 13 på Meritorppa. Busstransport från Äggelby. Pris 25 €. Anmälan senast 23.4 till kansliet (09) 2340 7100.

HELSINGFORS PROSTERI

Tomasmässa: Livets bröd
Söndag 30.3 kl.18.00 (Obs. ny dag och tid!)
Tomas kyrka, Rönnavägen 16
Möjlighet till bikt (17.30) och förbön. Efteråt tēstund. Kom med och sjung Se vi går upp till Jerusalem!
Helsingfors svenska ev. luth. församlingar
Utfärd till Vivamo ”Bibelby”: Start i Stilla veckan tisdag 15.4. kl.10 från Mikaelsgatans busshållplats för abonnerade bussar. Resan till Vivamo i Lojo tar ca en timme. Lunch i Vivamo kl.11.30 och kl.13 har vi reserverat biljetter till vandrigen som tar en timme samt innefattar ett drama på finska. Efter det dricker vi kaffe och startar sedan tillbaka till Helsingfors. Vi anländer till Mikaelsgatan ca kl.16. I avgiften 25 e ingår allt. Anm. till kansliet för Gemensamt församlingsarbete tfn 09–23402538 eller till ledarna Kristina Jansson-Saarela tfn 09–23402540 el. Marja Aho tfn 09–23402540.
Församlingsvalet 2014 har temat ”Tro på det goda”: Kandidatuppställningen avslutas 15.9. Förhåndsöstningen äger rum 27–31.10. Valdagen är söndag 9.11. dvs. på fars dag.
Kampens kapell: är öppet vardagar 7–20 och veckoslut och helgdagar 10–18.
Församlingarnas samtalsjänst: dejourerar på tfn 01019–0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natiour. Användaren behöver inte uppgge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

DEUTSCHE GEMEINDE

Sö 6.4. 11 Uhr: Abendmahlsgottesdienst (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Församlingsdagar 4-8.4: Lev helt enkelt!
Sökö kapell, Sökögr. 3: fre 4.4 kl. 18.00 – ca 20.00 Vad kan vi som kyrka och kristna göra för miljön? Kvällen 18–18.30. Paneldiskussion kl. 18.30: Diskussionsledare är Bettina Sägbom. I panelen: Kerttu Boucht, Esbo kyrkliga samfällighets miljögrupp. Gisela Linde, författare till boken ”Lev enklare. Idéer för en hållbar livsstil”. Bernt Nordman, Natur och Miljö rf, Minna Näsman, teol. dr, Helsingfors Energi. Susanna Söderholm, bibliotekarie, kristen miljöaktiv.
Andlig simskola: Olars kyrka, Olarsbäcken 4, ”finska sidan” lö 5.4 kl. 11.30 – ca 15.00 Sängstund med skribasång för alla åldrar med Nina Kronlund kl. 11.30–12.30. Sopplunch kl. 12–13. Andlig simskola med biskop Björn Vikström kl. 13–14.30. Hur håller sig kyrkan flytande? Vad betyder tro och kristna värderingarna för dagens människor? Parallellprogram för barn kl. 13 –15 på ”svenska sidan”. Pysselverkstad med församlingens barnledare kl. 13 och 14. Teaterföreställningen Östersjöns riddare kl. 13 och 14, för 3/4–10-åringar. Kaffe/saft kl. 14.30. Fritt inträde, ingen förhandsanm.
Fest & lovsång sö 6.4: Esbo domkyrka kl. 12.15 festhögmässa, Rönberg, Kanckos, alla kantorer. Gåster från vänförsamlingen i Nuckö, Estland, medverkar. Barntimme med program för 3–10-åringar i församlingssgården kl. 12 –13.30. Festligt kyrkkaffe med program.
Köklax kapell kl. 16: lovsångsmässa. Barnprogram. Ertman, Wikman. Servering.
Konsert med musik ur Jesus Christ Superstar: Må 7.4 och ti 8.4 kl. 19.00 Esbovikens kyrka, Skeppargatan 8. Kammarkören Novena, dirigent Nina Kronlund. Johan Hallberg, Jesus. Ludde Lindholm, Judas. Jan Salvén, Kaifas. Oscar Gräsbeck, Annas & Pilatus. Johan Krogius, Simon. Altti Uhlenius, gitarr. Eki Kaikkonen, bas. Juho Kaskinen, trummar. Mikko Helenius, piano, Markus Malmgren, orgel. Fritt intr. & program. Kollekt för Gemensamt Ansvar.

Anmälan till dagklubbarna hösten 2014: www.esboforsamlingar.fi/dagklubbar, 1–30.4.
Ekumeniskt tvåspråkigt seminarium: Ekumeeninen Espoo, juuret ja siivet/ Det ekumeniska Esbo, rötter och vingar. Esbo domkyrkas församlingssgård må 7.4 kl. 14–17. Medv. Esbo stads grundtrygghetschef Juha Metso, khde Päivi Linnoinen, (ev.luth) Helen Kesete, (ort.) och fader Zdzislaw K. Huber (kat.). Öppet för alla intresserade. Kaffeservering.
Männens bastukväll: Mataskårs lägercentrum on 9.4 kl. 18. Kim Sjögren: ”Se, vi går upp till Jerusalem”. Bilder från en resa till Israel i påsktider.
Diakonins mässa och påsklunch för funktionshindrade: Köklax kapell fr 11.4 kl. 12–14.30. Kanckos, Kronlund, diakoniarbetarna. Skjuts ordnas. Anmälan till diakoniarbetarna: Majvi Andersson-Sjögren, 040 531 1044, Synnöve Heikinen, 040 547 1856, Bea Karlemo, 040 513 0828, eller Kim Lindström, 040 531 1045, före 3.4.
Öppen diakonimottagning: Kyrktian,

Kyrkogatan 10, varje må kl. 11–13.
Kretsar för pensionärer och daglediga kl. 13–15: Köklax kapell ti 8.4, Sökö kapell ti 8.4, Kalajärvi kapell to 10.4.

GRANKULLA

To 3.4 kl 10–11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.
Kl 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström
Kl 19–21 Facebook-mottagning: Daniel Nyberg.
Lö 5.4 kl 11–15 Familjernas påskpyssel: i Sebastos, Karin Nordberg, Yvonne Fransman.
Sö 6.4 kl 12 Högmässa: Carola Tonberg-Skogström, Barbro Smeds, Madrigalkören och damkören Hele medverkar. Kaffe i nedre salen.
Kl 12 Söndagsskola: i Klubb 97.
Må 7.4 kl 16–18 Ungdomskväll: i Klubb 97.
Kl 18 Ungdomsgudstjänst: Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo.
Ti 8.4 kl 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.
Kl 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet.
On 9.4 kl 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
Kl 16–18 Närståendevårdarnas stödgrupp: i Sebastos.
To 4.4 kl 11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.
Kl 19–21 Facebook-mottagning: Daniel Nyberg.
Tvåspråkiga övernattningsläger på Vällskog lägercentrum i Esbo: Hilavikutin 1. för barn i åk 1–3, 4–6.8. Pris 40 €.
Hilavikutin 2. för barn i åk 4–7, 6–8.8. Pris 40 €.
Möjlighet till befrielse från avgift finns. Anm. till kyrkoherdeämbetet tfn 09 512 3722 eller grankulla.sv.fors@evl.fi senast 13.4. Vid anmälningen behöver vi veta, barnets namn, adress, ålder, dieter, allergier samt vårdnadshavarens kontaktuppgifter.
Mer info: Johanna Södo, 050–597 6498.
Fr-sö 16–18.5: Församlingsretreat på retreatgården Snoan i Lappvik, Hangö. Tema för retreaten är Heliga bilder och som retreatledare fungerar Rea Anner. Pris 70 €/förs. medl. 120 €/andra. Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09–512 3722 senast 10.5.

KYRKSLÄTT

Sommarkagsläger på Lyan: vardagar 2–19.6 kl. 9–17. Pris: 50 €/vecka för församlingsmedlemmar. Anmälan senast den 5.4 per epost jenny.akerlund@evl.fi eller tel. 050 376 1488.
Högmässa: sö 6.4 kl. 10 i Haapajärvi kyrka. Ina Söderlund, violin, deltar. Heikel-Nyberg och Jokki.
Högmässa: sö 6.4 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Ina Söderlund, violin, deltar. Heikel-Nyberg och Jokki.
Seniorgruppen – samtalsgrupp för män: må 7.4 kl. 13.30 på Mikaelgården.
Tovningsgruppen: ti 8.4 kl. 17 i Oasen.
Kyrkoherdeämbetets tel. (09) 8050 8292: www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 6.4: Högmässa kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Kim Rantala och Hanna-Maarit Kohtamäki
Ti 8.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG
Ti 8.4: Tisdagsklubben SvG kl 13.30–14.30 och kl 14.30–15.30
Ons 9.4: Diakonikretsen kl 13 SvH. Överraskning
Ons 9.4: A-män bastukväll i Ilkko kl 18.30. Skjuts från Gamla kyrkan kl 18. Ilkka Erkkilä gästar.

VANDA

Barnens kyrkostund: fre 4.4 kl. 9.30–10 i församlingens dagklubbssutrymmen i Martinristi.
Veckomässa: fre 4.4 kl. 14 i Folkhälsanhuset, Vallmov. 28. Anu Paavola.
Högmässa: sö 6.4 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson. I.Hokkanen.
Högmässa: sö 6.4 kl. 12 i S:t Martins kapell. K. Andersson. I.Hokkanen.
Familjecafé: må 7.4 kl. 9–12 i Martinristi församlingscentrum i samarbete med Folkhälsan.
ViAnda -kören: övar ti 8.4 kl. 13.15 på Helsinggård.
DVAS -De Vackraste Andliga Sångerna: ons 9.4 kl. 14 på Folkhälsanhuset med Nina Fogelberg.
Barnens påskkyrkor: må 7.4. kl. 10.15 i S:t Martins kapell, Strömfårav. 1
ons 9.4 kl. 9.30 Martinristi församlingscentrum, Bredängsv. 2
to 10.4 kl. 9.30 i Dickursby daghem, Idrottsv. 4.
Dagsläger för barn i förskolan och åk 1–6: blir det 2–6.6, 9–13.6 och 16–19.6 kl. 8.30 –16.30 på Helsinggård, Konungsv. 2- Mera info om lägret ger Alexandra Blomqvist tfn 050 5668266. Lägeranmälan senast 11.4 görs med blanketten som finns på www.vandasvenskaforsamling

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö 6.4 kl. 10: Högmässa, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos. Gideoniterna medverkar.

EKENÄS

Högmässa: sö 6.4 kl.10 i Ekenäs kyrka, T. Wilman, N. Burgmann.
Mässa med små och stora: sö 6.4 kl.16 i

Ekenäs kyrka, T. Wilman, N. Burgmann, H. Hollmerus
Konsert: sö 6.4 kl.19 i Ekenäs kyrka. Im Memoriam Kaarina Salonen, ”Bach Cantatas Ensemble”. Programblad t.f.f. Terho-stiftelsen.
Information om församlingsvalet 2014: on 9.4 kl.18.30 i Ekenäs förs.h. Inf. riktar sig till alla intresserade på Ekenäs, Tenala, Snappertuna och Bromarvs församlingars område.
Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi

INGÅ

Fre 4.4 kl 18–24: Ungdomshuset öppet.
Lö 5.4 kl 18: Orgelkonsert i Ingå kyrka. Marianne Gustafsson Burgmann.
Sö 6.4 kl 10: S. sön i fastan, Högmässa i Ingå kyrka. Makweri, Gustafsson Burgmann.
Må 7.4 kl 18.30: Bibelgruppen i Prästgården.
Ons 9.4 kl 18: Emma-café i ungdomshuset.
To 10.4 kl 9.30–11.30: Familjecafé i församlingshemmets källare.
To 10.4 kl 14–16: Församlingsträff i församlingshemmet.
Verksamhet på finska:
Su 6.4 kl 12: messu Inkoon kirkossa. Makweri, Gustafsson Burgmann.
Tii 8.4 kl 13: lauluryhmä seurakuntasalissa.
Tii 8.4 kl 17.15: varhaisnuorten kerho Rantatiellä.
Ke 9.4 klo 16.45: rukouspiiri Bläckhor-netissa.
Ke 9.4 klo 18: raamattupiiri Bläckhor-netissa.

KARIS

Andakt: To 3.4 kl. 14.30 i Servicehuset, Felix Froms gatan 6.
Förbön och lovsång: To 3.4. kl. 19 i S:ta Katarina kyrka.
Konsert: Fr 4.4 kl. 18 med Voxmix på Stora Prästgården.
Loppis: Lö 5.4 kl. 12–14 till förmån för Insamlingen Gemensamt Ansvar i Församlingshemmet. Kom och fynda eller sälja dina varor. Platshyra 10 euro. Bokning av bord, Stina, 044 333 5004. Café.
Högmässa: Sö 6.4 kl. 12 Högmässa i S:ta Katarina kyrka.
Bibelgruppen: Må 7.4 kl. 14–15.30 i Svarta samlas i kyrkstugan.
Kvällsbön i fastetiden: On 9.4 kl. 19 i S:ta Katarina kyrka. Kvällens tema: Prövning.

Hedra minnet

Begravningstjänster med tiotal år av erfarenhet.

Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland

Vasa Campus

Hangö Campus

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE 2014

Medlemmar i Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf kallas till årsmöte **torsdagen den 24.4.2014 kl. 18** på Strandgatan 21-22 Vasa. Stadgeenliga ärenden. I tur att avgå är ordinarie medlemmen Mikael Still och hans ersättare Göran Särs.

Styrelsen, Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Lugn o arbetande akademiker söker hyresetta i Hfors. Tel. 040 560 0830/Daniel

24-årig kvinnlig Hankenstuderande söker en etta i centrala H:fors fr.o.m. 1.6.2014. Pålätlig, skötsam och rökfri. Tel.nr 0409131593 / Anna Wallin

UTHYRES

1 r+k+b 37,5m2 stor inglasad balkong. Nytt våningshus i Smedsby Korsholm. Ledig 1.5.2014. Hyra 455€/mån. tel: 0400-868486; 0400-3639 90

Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ
Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs,
tfn 0400 470 709 & 050 555 3616

LOCUS
www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

Hautaustoimisto - Begravningsbyrå

Lindqvist

Kuningattarekatu 17, Loviisa
Drottninggatan 17, Lovisa
☎ (019) 532 710 Päivystys/Dejour 24h
hautaustoimisto.lindqvist@sulo.fi
www.hautaustoimistolindqvist.fi

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontage av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

-EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

*I sorgens stund är
du inte ensam*

HOK ELANNON
HAUTAUSPALVELU

En byrå med komplett service.

60
ÅR

LÄS MER:

hok-elannonhautauspalvelu.fi
perunkirjoitustoimisto.fi

Hagnäs • Tölö • Östra centrum • Malm • Forum • Alberga
Hagalund • Esboviken • Dickursby • Myrbacka • Kervo • Hyvinge
TELEFONJOUR 24 h: 050 347 1555 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min)

Stöd det finlandssvenska musiklivet!

FINLANDS SVENSKA SÅNG- OCH MUSIKFÖRBUND mottar donationer och testamenten för sitt arbete med att stöda det finlandssvenska musiklivet.

Vi förvaltar också flera fonder som uppkommit genom donationer eller som instiftats för att hedra bemärkta musikpersoner i Svenskfinland.

Genom att göra en inbetalning till någon av fonderna är Du med och understöder det finlandssvenska musiklivet.

För mer information, kontakta

Verksamhetsledare
Toni Sjöblom. tfn 06-320 6800
Finlands svenska sång- och musikförbund
Nedretorget 1A, 65100 Vasa

Välkommen till Vörå

**VEDELARE
MED
TIDSBRIST??**

INGEN FARA:
VI SÄLJER FÄRDIGT KLADBAD
TORR BJÖRKVED OCH BLANDVED.
Även hemkörning!

Ring för mera info:
050-5241 981; 050-520 7572
P&T Ved och Maskin Öb

Fixar nästan allt

- Fastighetsskötsel
- Sommarstugservice
- Hemhjälp

Hushållsavgiftsgiltigt!

DR FIX

Dan Rintamäki
Tfn: 044-317 0030
Skolvägen 17, 66800 Oravais

1%
SPARDEPOSITION
VÄLKOMMEN IN!

www.spargrisen.fi
VÖRÅ SPARBANK
06-3844500

*Låt oss
förverkliga
Era
drömmar*

**AB BYGGTJÄNST
E-STORLUND Oy**

66600 Vörå
tfn 06-383 8516, 0500-264 811

EL-EK

Utför
elinstallationer

Oravais
0500-361 771

www.vora.fi

Skall Ni ha FEST?

Ring oss! Vi levererar
enligt Era Önskemål

Bageri & Konditori

Oravais Nykarleby
06-385 0017 06-722 0047

**3 r + k, 73 m²
säljes
i äldre radhus
i Vörå
centrum**

Gavellägenhet
i mycket gott skick.
Stor terrass
med tak.
Biltak och förråd.
Nära till all service.
Tfn 050-350 7221.

**Vi betjänar
må-fre 8-21
lördagar 8-18
söndagar 12-18**

Bonus
upp till
5 %

Vörå tel. 020-780 8090
MARKET

Elinstallation Boij & Norrgård

Tunisgränd 4
Vörå
Tel. 0500-266221

**LÄMNA OLJAN
ÅT MOTORERNA,
VÄRM MED ENERGI
FRÅN DIN EGEN TOMT
OCH SPARA T.O.M.**

80%

Gör en kalkyl på thermia.fi

värmepumpar

Maxmovägen 242, 66640 Maxmo
(06) 345 1270, 0500-363 681,
fax (06) 345 1299 www.esnab.com

VÖRÅ GRANIT AB

Gravering, puts o.
förgyllning av
gravstenar samt
förmedling av nya
gravstenar.

Tel. 0500-362109

Värme, vatten-, avlopps-
och ventilationsanläggningar.
Bergs- och jordvärmeanläggningar

HEIKIUS RÖR AB

66800 Oravais, tfn 385 0083, 0500-160 593,
050-330 8022, heikiusror@netikka.fi

*En pjäs om Masuunaran
vid Oravais Fabrik*

LUMPÄNGLAR

Text och regi: Annika Åman

Nypremiär torsdag 3.7. kl 19:00

Repridföreställningar: 6.7, 8.7, 9.7, 10.7, 13.7, 15.7, 16.7, 17.7, 22.7.

Samtliga föreställningar kl 19:00

Spelplats: Kyroboas kvarn i Kimo, Oravais

Bokningar från 2.6.

dagligen kl 12-17,

tfn 041-4482639

eller www.oravaisteater.fi

Evenemang i Vörå

www.vora.fi

VÖRÅ
KOMMUN

**TAXI
CAJ
TOPPAR**

0500-361 516

**Världsarvs-
kryssningar till
Mickelsörarna**

Tidpunkt: 1.7.-1.8.2014 tisdagar, onsdagar, torsdagar och fredagar. Start kl 10.00 från Skärgårdsläget Varppi på Vesterö i Maxmo skärgård. På Mickelsöarna gör vi en guidad rundvandring och bekantar oss med skärgårdens natur och historia. Vi avnjuter en smaglig lunch på naturstationen och tar strandhugg för kaffe med bulla på hemresan.

Skärgårdsläget Varppi
- café
- 10 inkvarteringsrum
- mat, förfriskningar, bastu, simstrand
- programtjänst året om, guidning för grupper

Vesterö 1587, Maxmo/Mickelsöarna
Puh/tel +358-1044-3455 065
info@varppi.fi
www.varppi.fi

INKAST MARIA SUNDBLOM–LINDBERG

Sanningsfri

UNDER DET senaste året är det mest kokböcker, inredningstidningar, familjeterapilitteratur och en och annan roman som tillsammans bildar ett lutande torn bredvid min säng. Samma dag som jag hade lagt undan strumpbyxorna gjorde våren en kul u-sväng och snöade min park alldeles vit. När jag äntligen stämplade ut från det tredje arbetspasset rundade jag boktornet, kröp upp med Birgitta Boucht i fönstret och firade någon slags slarvig andakt mot snöflingorna. Birgitta skriver nyfiket om sig, sitt och sanningen. Hon skriver om familjehemligheter och vad som händer om man säger som det är. Och där, mitt i alla mängder bokstäver står det: ”Det finns två dödssynder i vår kultur: den ena är att ljuga, den andra är att tala sanning”.

Meningen var ett mannakorn. Den var så biblisk att jag kände ett behov att ange den med namn, kapitel och vers. Jag blinkade och svalde och försökte förstå varför det hade tagit mig 45 år att fatta detta med att sanningen inte alltid gör oss fria. Att sanningen snarare gör oss ensamma och att vi alltid är ensamma med vår upplevelse av vad som är sanning. Vi fostrar våra barn till sanningsägare fast vi själva sällan är ärliga. Vi blir upprörda när de ljuger men om möjligt blir vi ännu mera arga om de säger sanningen om sådant som vi själva förnekar.

Jag träffar många terapiklienter som är sjuka av lögn. Jag möter många människor som inte längre vet om de är ärliga med sig själva. Jag träffar familjer som har fem sanningar kring samma händelse. Jag har jobbat med barn som vågat säga som det är men som inte blivit trodda.

Själva vågar vi nästan aldrig säga vår sanning offentligt men vi formligen älskar när andra är ärliga, så länge det inte gäller oss. Skulle vi utplåna ärligheten i konsten skulle konsten sluta att vara konst men vad händer när vi fuskar med sanningen i kyrkan? När den egna sanningen blir en så kär att man anser att den som tror annorlunda ljuger, eller värre: är fylld av farlig kraft?

Bibeln är späckad med käckas sanningscitat och Jesus själv har inte några behov av att behaga. Han är skoningslöst ärlig och saknade många gånger det man 2014 kallar social kompetens. På en arbetsplats skulle Jesus vara en total katastrof och i familjelivet en vandrande bomb. Han är en knepig idol för hans utgångsläge är inte vårt och hans uppdrag är ett annat. Jag kan helt enkelt inte riktigt copypasta in hans typ av ärlighet i mitt eget liv.

Jag behöver en annan förebild. En föregångare som vågar vara självkritisk och högt och varmt ifrågasättande. Halvsanningar är också lögn men jag tror att den uppriktiga ursikten inte bara gör förlåtelsen möjlig utan den är också nödvändig för fördjupningen. I själva verket tror jag att en öppen diskussion kring kyrkans och församlingens misslyckanden, Bibelns svagheter och den egna trons tillkortakommanden skulle fylla bänkarna mer än den bästa sanningssökande predikan. Jag tror att vi längtar efter sann dialog och inte monolog. Det är när vi möts spricka mot spricka som förståelsen och försoningen blir viktigare än vad som sist och slutligen är sant.

Maria Sundblom Lindberg är präst.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion

Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Insänd text returneras inte.

KYRKOHERDEVAL KARLEBY

Påtvingad enhet kränker samvetet

Angående insändaren från domkapitlet genom biskop Björn Vikström önskar jag framföra följande:

I skrivelsen som undertecknades av 157 församlingsbor i Karleby kritiserades inte enbart det att domkapitlet inte behörigförklara en av de sökande utan i den framfördes även kritik mot domkapitlets förfaringssätt inför valet av kyrkoherde i Karleby svenska församling.

Så här lydde i sin helhet skrivelsen som riktades till församlingsrådet i Karleby svenska församling och domkapitlet i Borgå stift: ”Vi undertecknade församlingsbor har med bestörtning följt med domkapitlets agerande i kyrkoherdevalet i vår församling. Vi upplever oss omyndigförklarade och överkörda i nämnda valprocess. Med stor förvåning och förskräckelse har vi också sett hur en av våra egna präster blir diskriminerad; en fullt kompetent och behörig präst med mångårig erfarenhet av församlingsarbete i Karleby svenska församling. Så här får det inte gå till! Vi församlingsbor anser oss kapabla att utan inbland-

ning från annat håll demokratiskt välja kyrkoherde.

Den här skrivelsen är inget ställningstagande för eller emot någon enskild kandidat i valet, men domkapitlets tillvägagångssätt anser vi vara oacceptabelt.”

Jag anser är att det är under all kritik att domkapitlet krävde att de sökande skriftligen (veterligen första gången i Borgå stifts historia) skulle lova att samarbeta med alla präster inom Finlands ev.lut.kyrka. Det betyder att man borde lova att samarbeta uttryckligen med alla präster oberoende av vilken teologi de kan tänkas företräda. Man borde alltså också lova, och därmed även vara tvungen, att exempelvis samarbeta med präster som lever i samkönade förhållanden, präster som inte tror på jungfrufödelsen, inte på helvetets existens och som tror att alla människor kommer till himlen, och så vidare.

Församlingsborna borde själva ha fått välja sin kyrkoherde bland de sökande, och så även framledes, utan att domkapitlet först gallrar bland sökandena. Trots allt vore det ju bra om också för-

samlingsborna skulle kunna samarbeta med sina präster, och det borde ju lyckas bäst om de själva fick välja.

Dessutom, som det nu gick till, är det som om de sökande redan blev ”straf-fade” långt innan de eventuellt hunnit göra något som skulle kunna anses vara fel enligt finländsk lag, eftersom man inte anses ”valbar” av domkapitlet trots att man har den rätta utbildningen, har avlagt prästlöftet och genom fortbildning fått rätt behörighet och erfarenhet. Har svårt att tro att en sådan här gallring skulle tillåtas i det övriga samhället när tjänster lediganslås och skall besättas. Jag önskar att domkapitlet hade en mera ödmjuk linje och att ingen agerade domare före någon de facto verkligen gjort sig skyldig till något som eventuellt kunde anses vara ett brott mot finländsk lag.

Domkapitlet anser det vara deras skyldighet att sträva efter att de församlingsbor som önskar få regelbundet lyssna till kvinnor som predikar och förrättar mässa ska få möjlighet till det. Men hur är det med den skaran församlingsbor som exempel-

vis på grund av sin övertygelse inte önskar att regelbundet få lyssna till kvinnor som predikar och förrättar mässa? Ingen skyldighet gentemot dem? Är det domkapitlets önskan att de skriver ut sig ur kyrkan eftersom de har en så ”besvärlig” övertygelse? Svaret är väl nog tyvärr helt uppenbar. Eller vill domkapitlet att de ska sträva efter att bryta mot sitt samvete och leva i strid med sin övertygelse? Inom kyrkan borde man ju förstå sig på det här med samvetet, skulle man tycka, och att medvetet försöka bryta mot samvetet kan väl aldrig vara bra? Eller kan det?

Att sträva efter enhet som domkapitlet önskar är i sig nog bra. Om detta skall göras med sådan iver och till vilket pris som helst (och med vilka medel som helst i alla frågor och situationer) och så att många människor blir sårade (och en del diskriminerade och mobbade) kan man nog med fog fråga sig om vår kyrka är inne på fel väg. Jag känner stor sorg.

CAMILLA KNUTAR
Karleby

KYRKOHERDEVAL KARLEBY

Viktigast är troheten till Bibel och bekännelse

Apropå kyrkoherdevalet i Karleby vill vi framhålla följande: För det första anser vi att det är oförenligt med en luthersk församlingssyn att församlingen inte själv tillåts välja den kyrkoherde, som majoriteten av församlingsmedlemmarna vill ha, bland alla som sökt tjänsten. Att man dessutom olämpligförklarar en kaplan, som under många år troget har tjänat församlingen och åtnjutit stort förtroende, gör inte heller saken bättre. Detta skall inte förstås som kritik mot den person som nu blev vald. Vi reagerar endast mot att församlingen inte fick välja fritt.

För det andra anser vi att man inte kan kräva att en präst lovar att samarbeta med alla andra präster i alla situationer. Det handlar inte bara om prästens kön. Det kan finnas anledning att vägra samarbeta av helt andra orsaker. Prästlöftet som varje präst avlägger vid ordinationen börjar medorden: ”Jag N.N. lovar inför Gud den allvetande, att jag vid utövandet av prästämbetet, som jag nu står redo att motta, vill hålla mig till Guds heliga ord och den evangelisk-lutherska kyrkans därpå grundade bekännelse.” Vi menar att detta betyder att

troheten till Guds ord står över alla andra hänsyn. Det är ovist att tvinga en präst att gå emot sitt samvete, i all synnerhet då detta är bundet vid Bibeln. Det kan inte heller vara rätt att olämpligförklara en kyrkoherdekandidat därför att han delar den ämbets-syn, som varit rådande under större delen av kyrkans historia och som fortfarande delas av majoriteten av de kristna kyrkorna i världen.

Malena Ahlskog, Tuomas Anttila, Mikaela Björklund, Joe Brandt, Tord Carlström, Hans

Cederqvist, Ulf Emeleus, Leif Erikson, Stig-Olof Fernström, Bengt Forsblom, Gustav Granvik, Ida Heikkilä, Kurt Hellstrand, Albert Häggblom, Eivor Johansson, Nils Johansson, Torsten Lassfolk, Carola Lassila, Max-Olav Lassila, Peter Lassus, Kerstin Lindén, Leif Nummela, Tom Nygård, Kristian Nyman, Robert Ojala, Vesa Ollilainen, Ann-Kristin Perret, Henrik Perret, Vesa Pöyhtäri, Håkan Salo, Boris Sandberg, Gun Sandberg, Hans Sandberg, Peter Silfverberg, Gerd Snellman, Hans Snellman, Henry Snellman, Göran Stenlund, Gunnar Weckström, Benita Östman, Lars-Erik Östman.

BISKOPEN SVARAR

Domkapitlet alltid skyldigt att pröva sökandena

Domkapitlet är och har alltid varit skyldigt att pröva sökandes behörighet; Karleby svenska är inte här i någonsärställning. Att praxisen att kolla behörighet på förhand skulle vara annorlunda i kyrkan än i samhället i övrigt stämmer inte, vilket framgår av Förvaltnings- och Högsta Förvaltningsdomstolens beslut.

En skriftlig försäkran om att samarbeta med alla präster oberoende av kön upphäver ingalunda kyrkoherdens lagstadgade ansvar att värna om teologin i förkunnelsen i församlingen. Det här har jag också förklarat i min tidigare

insändare och även per mail åt Tuisku Winter innan han drog tillbaka sin ansökan, så det kan inte ha varit den frågan som avgjorde. Jag upplever att skribenterna har valt att tolka uttrycket så negativt som möjligt (genom att överbetona ordet ”alla” och frikoppla det från fortsättningen ”oberoende av kön”), för att sedan kunna spekulera i om domkapitlet försöker tvinga församlingen att ta emot präster som ifrågasätter centrala punkter i vår tro. Tankegången är i mina ögon helt absurd; varför skulle vi önska det? Att vi vill genomdri-

va att mannens och kvinnans likhet i Kristus (Gal 3:28) även skall komma till uttryck i våra församlingar och i ämbetet innebär inte att vi anser allt vara relativt. Vi måste däremot i domkapitlet överväga att återgå till att enbart fråga sökande muntligt, eftersom detta skriftliga förfarande väckt så stark kritik.

Anklagelsen om att församlingsbor som inte vill lyssna till en kvinna som är präst skulle bli diskriminerade i Karleby är helt obefogad, med tanke på att man har tre män som präster och ingen kvinna. Av samma

orsak är Camillas hävdande att domkapitlet skulle försöka fördriva kristna med en konservativ syn på kvinnans roll i församlingen helt felaktigt. Vi försöker tvärtom skapa utrymme för att kristna, såväl präster som lekmän, av olika telogisk grundsyn skall kunna känna sig hemma i församlingen och i dess gudstjänstliv. Därför är frågan om kyrkoherdens beredskap till samarbete med olika parter en nyckelfråga.

BJÖRN VIKSTRÖM
Biskop

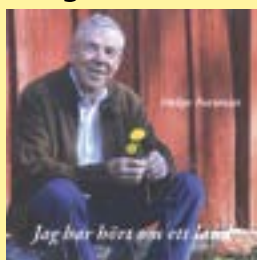
Syréns förlag erbjuder följande Cd skivor för endast 2€ /st.

Min barndoms
aftonbön
12 sånger

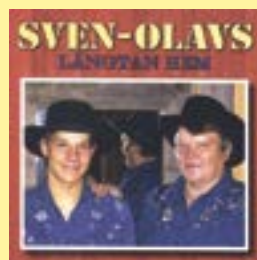
Endast kärleken
segrar
12 sånger

Jag har hört om
ett land
13 sånger

Jag är på väg
15 sånger

Längtan hem
12 sånger

Tag min hand
15 sånger

Var dag ifrån Dig
14 sånger

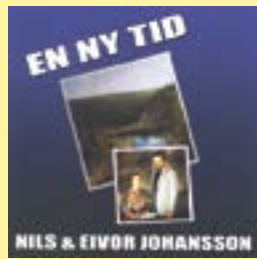
Då finns han där
10 sånger

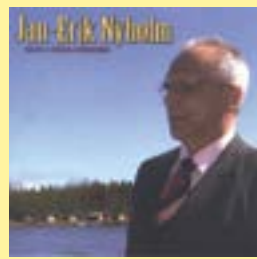
Jag såg in i himlen

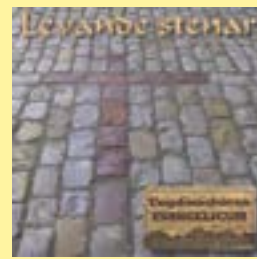
Så Jeesus Kuolit
13 sånger

En ny tid
11 sånger

Gud i dina händer
15 sånger

Levande stenar
16 sånger

Ungdomskören
Evangelicum
17 sånger

NYHET!

Sänd in 10€ i brev så får du
15 stycken kort med Grattis,
Tänkvärda ord, Bibelspråk
och påskkort. Samt 1 stycken bok.
Värde 25€

Jubileumserbjudande

Alla tiders kortpaket som innehåller både
kort, böcker och musik
40 st. enkla kort av grattis, barn, djur,
tänkvärda kort, bibelspråk och Vändags-
kort sammanlagt á 19€ och 4 dubbla kort
á 12€, 1 st. CD á 10€ 1 st Bok á 15€.

Hela paketets värde är 56€.

**DU FÅR DET FÖR 30€
ERBJUDANDET GÄLLER
UNDER APRIL.**

Sänd in din beställning till
Sven-Erik Syrén's förlag,
Norr fjärdsvägen 44, 66640 Maxmo
tfn. 06-345 0190, 050-301 6598,
sven-erik.s@hotmail.com

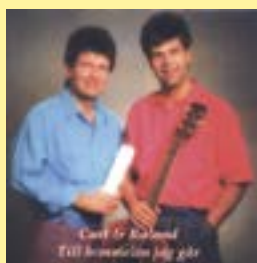
Namn: _____

Adress: _____

Tel: _____

Postförskottsavgift tillkommer

Följande Cd skivor för endast 6,90€ /st.

Till himlen jag går
12 sånger

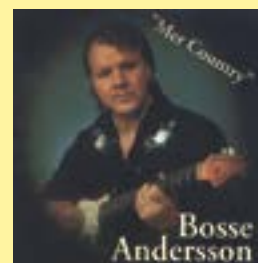
Lovsångsljud
10 sånger

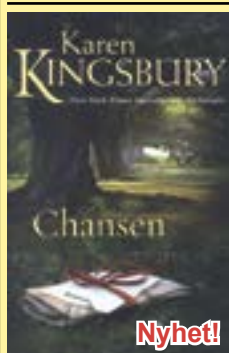
Sånger vi minns
23 sånger

Gud är trofast
17 sånger

Mer Country
10 sånger

Karen Kingsbury
berättar en historia
om hjärtegräpande
förluster, kraften
i tron, men också
om de sår som
bara en kärlek som
varar för evigt kan
hela. Hoppet lever
för den som är villig
att ta en chans

24,90€
343 sidor

Majken Öst-Söderlund är bosatt
i Stockholm. Var-
samt, med glim-
ten i ögat och
med barnets blick
för de små detal-
jerna berättar hon
om sin uppväxt.

26,90€
215 sidor

När jag öppnade
ögonen såg jag
att hela vårt sov-
rum var alldeles
upplyst.
I boken Jag såg
en ängel har Inger
samlat utvalda
berättelser.

15,00€
184 sidor

Änglar vid min sida

Gud känner till dina behov-
Och hans änglar är redo att hjälpa dig.
Läs den intressanta boken!

17,90€ 111 sidor

Detta är en unik och vacker
gåva till en verklig vän. **17,80€**

Vilken fantastisk samling
med kattbilder. **17,80€**

Följande sångkassetter Nu endast 2€/st. (Normalpris förut 12€ - 15€)

- ___ ex Kasset med **Brita Vikström**, Karleby 10 sånger
- ___ ex Kasset med **Estrid Hjorth**, Kvevlax 15 sånger
- ___ ex Kasset av **Siv o. Sven-Erik Syrén** m. fam. 17 sånger
- ___ ex CD av **Siv o. Sven-Erik Syrén**, Obs end. 10 st. kvar
- ___ ex Kasset **Sven-Olavs**, Längtan hem, 12 sånger
- ___ ex Kasset **Gun Korsbäck**, I Herrens händer 11 sånger
- ___ ex Kasset **Britt-Mari & Gun-Helen**, Jesus är min sång, 15 sånger
- ___ ex CD **Britt-Mari & Gun-Helen**, Jesus är min sång, 15 sånger
- ___ ex Kasset **Gun Korsbäck**, Endast kärleken segrar, 12 sånger
- ___ ex Kasset **Helge Forsman**, Jag har hört om ett land ,13 sånger
- ___ ex Kasset **Jan-Erik Nyholm**, Gud i dina händer, 15 sånger
- ___ ex Kasset **Ruth o. Dan Bertlin**, Våra drömmars mål, 12 sånger
- ___ ex Kasset **Bosse & Anita Andersson**, 11 sånger
- ___ ex Kasset **Bosse & Anita Andersson**, 15 sånger
- ___ ex Kasset **Bosse & Anita Anderson**, 14 sånger
- ___ ex Kasset **Lina Sandell**, 20 sånger
- ___ ex Kasset **Helge Forsman**, Var dag ifrån dej, 14 sånger
- ___ ex Kasset **Anne-Gurine o. Daniel Oskarsson**, Gud är trofast, 17 sånger